

SCERT, KERALA & FAROOK TRAINING COLLEGE, KOZHIKODE

Young Scholars' Enrichment Programme

Civic Sense among Higher Secondary School Students in Malappuram District

Suman Busthana C.K.

Study Report submitted Under the Young Scholars Enrichment
Programme Jointly conducted by SCERT, Kerala &
Farook Training College, Kozhikode

FAROOK TRAINING COLLEGE, KOZHIKODE
2022-2024

Dr. Jayaprakash R. K.

Director,
SCERT, Kerala

CERTIFICATE

I, **Dr. Jayaprakash K**, do hereby certify that this study report entitled **CIVIC SENSE AMONG HIGHER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN MALAPPURAM DISTRICT** is a record of bonafide study and research carried out by **SUMAN BUSTHANA C.K.** of M.Ed. Programme (2022 – 2024) under the supervision and guidance of **Dr. Afeef Tharavattath**, Associate Professor, Farook Training College, Kozhikode, as the part of *Young Scholars' Enrichment Programme* jointly conducted by *SCERT, Kerala & Farook Training College, Kozhikode*

Trivandrum

.07.2024

Dr. Jayaprakash, K.

(SCERT, Director)

Prof (Dr.) T. Mohammed Saleem
Principal,
Farook Training College, Kozhikkode

CERTIFICATE

I, **Prof (Dr.) T. Mohammed Saleem**, do hereby certify that this study report entitled **CIVIC SENSE AMONG HIGHER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN MALAPPURAM DISTRICT** is a record of bonafide study and research carried out by **Suman Busthana C.K.** of M.Ed. Programme (2022 – 2024) under the supervision and guidance of **Dr. Afeef Tharavattath.**, Associate Professor, Farook Training College, Kozhikode, as the part of *Young Scholars' Enrichment Programme* jointly conducted by *SCERT, Kerala & Farook Training College, Kozhikode*

Farook Training College
.07.2024

Prof (Dr.) T. Mohammed Saleem
(Principal)

Dr. Afeef Tharavattath

Associate Professor of Education

Farook Training College,

Kozhikode

CERTIFICATE

I, **Dr. Afeef Tharavattath**, do hereby certify that this study report entitled **CIVIC SENSE AMONG HIGHER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN MALAPPURAM DISTRICT** is a record of bonafide study and research carried out by **Suman Busthana C.K.** of M.Ed. Programme (2022-2024) under my guidance and supervision as the part of the *Young Scholars' Enrichment Programme* jointly conducted by *SCERT, Kerala & Farook Training College, Kozhikode*

Farook Training College

Date: .07.2024

Dr. Afeef Tharavattath

Supervising Teacher

Panel of Expert

SCERT, Kerala, and Farook Training College extend their heartfelt gratitude and sincere appreciation to the distinguished experts whose invaluable expertise and guidance significantly contributed to the success of this study. Their dedication and commitment at various stages of the project have been instrumental in achieving its objectives effectively.

1. Prof. (Dr.) M. A. Sudhir

*UGC Emeritus Professor,
Gandhigram Rural Institute*

2. Prof. (Dr.) Abdul Gafoor K

*Department of Education,
University of Calicut*

3. Prof. (Dr.) Noushad P.P

*School of Gandhian Thoughts and Developmental Studies,
Mahatma Gandhi University*

4. Prof. (Dr.) Rajeswari K

*NVKSD College of Education,
Attur*

5. Dr. Anju I

*Associate Professor,
Government College of Teacher Education,
Trivandrum*

6. Dr. Biju K

*Assistant Professor,
Central University of Tamil Nadu*

7. Dr. Shobha Jacob

*Academic Coordinator,
SCERT*

DECLARATION

I, **SUMAN BUSTHANA C.K** do hereby declare that this study report entitled, **CIVIC SENSE AMONG HIGHER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN MALAPPURAM DISTRICT** has not been submitted by me for the award of any degree, diploma, title or recognition before.

Farook Training College

SUMAN BUSTHANA C.K

Date:

ACKNOWLEDGMENT

*At the very outset, I am greatly indebted to my supervising teacher **Dr. Afeef Tharavattath**, Associate Professor, Farook Training College, Calicut, for the expertise and sincere guidance extended for conduct of this research study.*

*I would like to express my heartfelt thanks to **Dr. Nowfal.C**, our beloved coordinator to providing constant support and coordinating the two-year M.Ed. programme effectively and for being there with us in all stages of our research.*

*I would like to express my profound gratitude to **Prof. (Dr.) T. Mohamed Saleem**, Principal, Farook Training College, for providing all the facilities to accomplish complete this work.*

*I am deeply indebted to the Director of SCERT, the Principal of DIET Malappuram, and all the 17 BRCs in Malappuram district for their invaluable support in carrying out a study on the educational problems of Malappuram district. The guidance and support of **Prof.(Dr.)M.A. Sudhir**,UGC Emeritus Professor, Gandhigram Rural Institute, **Prof.(Dr) Abdul Gafoor K.**, Department of Education, University of Calicut, **Prof. (Dr.) Noushad P.P.**, SGTDS, MG University, **Prof. (Dr.) Rajeswari K.**, NVKSD College of Education Attoor, Tamilnadu, **Dr. Anju I.**, Associate Professor, Govt college of Teacher Education, Trivandrum, **Dr. Biju K.**, Assistant Professor, Central University of Tamilnadu and **Dr. Shobha Jacob**, SCERT are also gratefully acknowledged.*

The investigator is highly thankful to the Heads and Teachers of the institutions from where the necessary data were collected, for their sincere co- operation even in their busy schedule.

The investigator also expresses her sincere thanks to all the teaching and non-teaching staffs of the Farook Training College especially to the Librarian and to the staffs of library for their support and encouragement during this study.

I acknowledge with utmost pleasure to friends and family members who have heartedly co-operated with the study.

Suman Busthana C.K.

CONTENTS

LIST OF TABLES

LIST OF FIGURES

LIST OF APPENDICES

Chapter	Title	Page No.
I	INTRODUCTION	1 – 10
II	REVIEW OF RELATED LITERATURE	11 – 25
III	METHODOLOGY	26 – 37
IV	ANALYSIS AND INTERPRETATION	38 – 45
V	SUMMARY, FINDINGS AND SUGGESTIONS	46 – 51
	BIBLIOGRAPHY	52 – 62
	APPENDICES	

LIST OF TABLES

Table No.	Title	Page No
1.	Discriminating Power of The Items in Civic Sense Inventory.	33
2.	Total Sample Selected for the Study	35
3.	Descriptive Statistics of The Variable Civic Sense Among Secondary School Students.	39
4.	Extent of Civic Sense Among Higher Secondary School Students.	41
5.	Data And Results of Test of Significance of Difference in The Mean Scores of Civic Sense Between Male and Female Higher Secondary School Students.	42
6.	Data And Result of Test of Significance of Difference in The Mean Scores of Civic Sense Between NSS and Non NSS Higher Secondary School Students.	43
7.	Summary of Analysis of Variance of Civic Sense of Higher Secondary School Students for The Sub Group Based on Stream.	44

LIST OF FIGURES

Figure No.	Title	Page No
1.	Graphical representation of the scores of the variable civic sense among higher secondary school students.	40

LIST OF APPENDICES

Appendix No.	Title
I	Civic Sense Inventory (Draft - Malayalam Version)
II	Civic Sense Inventory (Draft - English Version)
III	Civic Sense Inventory (Final - Malayalam Version)
IV	Civic Sense Inventory (Final - English Version)
V	List of Higher Secondary Schools in Malappuram District

Chapter 1

INTRODUCTION

- *Introduction of the Study*
- *Need and Significance of the Study*
- *Statement of the Problem*
- *Definition of Key Terms*
- *Variable of the Study*
- *Objectives of the Study*
- *Hypothesis of the Study*
- *Methodology*
- *Scope and Limitations of the Study*
- *Organization of the Report*

Education is very important in changing society as well as an individual and forming a person. The civic sense cannot be inseparable from man, and an individual is one of the primary things in a society. The goal of education is to provide people with the skills and knowledge they need to succeed in life, navigate the world, and make valuable contributions to society. Civic sense is an important aspect of our existence, and it is heavily debated in our society. The components of the civic sense are patriotism, obedience to the law, protection of public property, etc. In other words, it is the ability to act in a way that promotes the common good, and it helps them to be responsible citizens who care about their rights and duties towards the community and its well-being. Civic sense encourages individuals to be active participants in society. It helps to enhance social harmony and teaches every individual to act ethically. By obeying the rules, society becomes better and more developed. Civic sense helps every individual develop their attitude towards societal norms and rules to understand and follow them.

Civic sense education is an indispensable part of human life. It helps to foster a common understanding of our nation, laws, social ethics, environment, public property, and personal etiquette, and it includes the objectives of civic sense: developing social relationships, being aware of cultural values, and accepting the beliefs of diverse cultures, adhering to social norms and laws, acting politically with

others, honouring and caring for others and the environment, and promoting moral principles in the sense that they inspire people to live meaningful lives. It directs the behaviour of every person who lives in society. Civic sense education instils in students a spirit of service and provides opportunities for them to uphold and live these ideas. The primary goal of civic education is to develop "complete human."

School is the miniature of society, and students are the agents who develop the civic sense in society. It can teach students to respect diversity, show empathy, and be tolerant towards others. The education system has a great role in developing civic values in their own society. When a child is in school, he meets different kinds of good and bad environments, and he builds their civic sense through encouragement and reward. The new environmental conditions give them the opportunity to learn civic sense and modify their values that already exist in their lives. They learn many things from their external environment, like family, peer groups, neighbourhood, etc. It also affects the personal development of the students, and teachers can set good values for their students.

The present education system is more helpful to develop the civic sense through different activities and not overburden the teaching process in the classroom. However, they are only concerned with conveying content information to students and raising their grade level. The five pillars of education are spiritual, mental, psychological, vital, and physical. The lack of provisions for instruction in social, moral, and spiritual values is a grave flaw in the curriculum. Through such activities, it is possible to develop civic sense in children and bring it more to society. Civic

sense is about making people aware of their rights and responsibilities; hence, it is something that needs to be advocated heavily these days.

Civic sense allows a person to build high-profile beliefs and character traits in their life. Teachers have a great deal of responsibility for the educational process, and they cannot function effectively without valuing education at all levels. The goal of teaching pupils to think critically about their values is to help them acquire the knowledge, abilities, and attitudes necessary to become stable, well-educated, and polite adults. Teachers use textbooks and other activities to promote and develop values that pupils are unaware of.

Students have an essential role in civic life. Civic sense is an important aspect of education that helps students develop their social attitudes. Civic education plays a vital role in the flourishing of society in all dimensions. School education, teachers and parents has played an important role in instilling civic ideals such as patriotism, law-abiding behaviour, public decorum, environmental protection, public property protection, social ethics, and personal ethics. The purpose of civic sense in education is to equip individuals with the necessary values and abilities to navigate the world, achieve success, and contribute positively to society.

Need and Significance of the Study

In modern society, peoples are moving into busy world. Nobody bothered about other peoples. Mercy is diminishing with each passing days and hearing about lots of issues in our society. Nowadays, education become more materialistic, and the civic sense has slowed down because the education system is more focused on

knowledge than wisdom. In Twenty-first-century, schools and colleges were most frequently reported included stealing, chewing gum, making noise, rushing through the hallways, failing to place paper in the trash can, dressing inappropriately, being rowdy, cheating, and looting and since the start of the twenty-first century, more crimes have been committed, including drug misuse, gang warfare, pregnancy, abortions, venereal disease, murder, assault, burglary, arson, bombing, and sexual assault in our society.

Among the 1.8 billion youth population in the world, India has the world's largest youth population, with 365 million youth between the ages of 10 and 24, and India has the largest student population in the world, with 315 million. The students in India who are the future leaders and the backbone of country's growth and development but there are many problems which are faced by the students in Bio-Psycho-Social aspect in our country like increased crime rates and school dropout rate, substance abuse, suicide attempts etc. All these can be dealt with educating the students with life skills and civic education (Ragamayi and Babu, 2020).

The majority of Indians don't value civic virtue. This way of thinking is prevalent throughout society. Civic virtue has become obsolete as a moral code since people are so preoccupied with pursuing their personal goals these days. It's almost a nuisance, but this way of thinking can end up hurting India in the long run (Pillappa,2012).

Civic society fosters social harmony, which means that everyone is aware of their rights and responsibilities, their social surroundings, and the need to keep their public spaces clean and clear, including no smoking. It promotes mutual respect in

society. Civic sense encourages environmental responsibility. The environment is everyone's duty, including effective waste management, sustainable behaviours, and resource conservation for future generations. The next thing is forming a positive public place, which means our place is not only for one person; everyone has an equal share to live in and to benefit from. It includes proper waste management, obeying the traffic rules, etc.

One of the primary goals of civic sense is to improve people's quality of life. Lack of civic sense leads to a variety of human vices. So, if everyone knows about the civic sense, it helps to understand what everyone needs, to behave politely with others, to respect others' rights and everything else, and to support them. Ideal citizenship is an important part of civic sense. It helps to develop a person as an ideal citizen. The young men and women are future generations of our democratic country, and they are also conscious of their rights and duties. Civic sense helps to develop an ideal citizen throughout their entire life.

Civic sense, sometimes known as civic virtue, is an attitude that promotes equality and liberty in public life. An individual has the potential to make decisions that benefit his family and society. It refers to the capacity to follow social standards, respect others, be patriotic, maintain personal etiquette, maintain decorum in public places, safeguard the environment and public property, and act in a socially responsible manner. It contributes to a sense of responsibility and community within the family by fostering a common awareness of the principles of rights, obligations and responsibilities. So, the civic sense is more important because it helps to cultivate a person in a good manner.

Day by day, the need for civic sense increases. Education is a technique that is used to help pupils learn about civic society. Education has an important role in increasing student involvement in public life. Research indicates that education not only improves academic performance but also fosters positive self-concept, problem-solving abilities, leadership, cultural awareness, and civic engagement.

Up to 10th grade students learn civic sense through text books and different activities. After 10th grade, only humanities students have the opportunity to learn about civic sense through their syllabus. Science students do not get this opportunity in their academic lives (Hafeez, 2012). When teach our children about civic sense, it encourages them to be civically responsible people. For example, in classroom cleaning and surroundings, etc., the children will be able to practice these things from home and everywhere. Learning civic sense is a crucial skill that we may pass on to the next generation. It allows us to construct a better society. The study on civic sense is more relevant in the present scenario. Comparatively, Indians do not care for civic responsibilities and duties.

Students are the future citizens of a nation. They have a crucial role in displaying civic sense, as they are the future of the community, and they are more responsible for moulding a society in a civic manner. **This study is focused on the higher secondary students because schools are important agents in delivering the importance and norms of civic sense to students.** The elder students are the role models for the younger students, so they are responsible for maintaining the civic sense that must be followed in our society. Family is one of the agents of creating civic sense, but the broad area of civic sense should cover students through teachers

and schools. In this context, the investigator attempted to gather information about the level of civic sense among higher secondary school students in the Malappuram district

Statement of the Problem

Civic sense refers to an individual's active engagement and preparedness to fulfil his or her obligations in society. Encompasses patriotism, obeying the law, keeping public decorum, protecting the environment and public property, social manners, and personal etiquette. The school system is more effective in building pupils' civic sense and offering practical activities to support it. The proposed study is entitled **CIVIC SENSE AMONG HIGHER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN MALAPPURAM DISTRICT.**

Definition of Key Terms

Civic Sense

Malik (2015) identified that civic sense as a combination of some beliefs, social manners, personal etiquette, effective communication skills, and productive social or personal habits that portrays a civilized being.

For the present study, civic sense refers to discharge of civic duties and responsibilities. It includes patriotism, obedience of law, maintaining the decorum in public places, protection of environment and public property, social manner and personal etiquette.

Variable of the Study

Only one variable is included in this study.

- Civic Sense

The categorical variables are

1. Gender
2. Stream of study
3. Membership in NSS

Objectives of the Study

The objectives of the study are;

1. To find out the extent of civic sense of higher secondary school students.
2. To find out the difference in the civic sense of higher secondary school students based on the sub groups
 - Gender
 - Stream
 - Membership in NSS

Hypotheses of the Study

The hypotheses of the study are;

1. The civic sense of the higher secondary school students is not satisfactory.

2. There will be no significant difference in the civic sense of sub group of higher secondary school students based on
- Gender
 - Stream
 - Membership in NSS

Methodology of the Study

Method

The present study aims to determine civic sense among higher secondary school students. The investigator used the survey method to collect data for the investigation.

Sample

The population of the study is higher secondary students in Malappuram district. The study is conducted on a sample of 432 higher secondary school students in Malappuram district selected on the basis of stratified random sampling.

Tool

The data is collected using the tool "civic sense inventory," which was developed by the investigator. (Suman and Afeef, 2023)

Statistical Techniques Used

Apart from the preliminary analysis, the following statistical techniques are used for the analysis of data.

Single Sample t-test

t-test

One-way ANOVA

Scope and Limitations of the Study

The purpose of this study was to assess the civic sense among higher secondary students in Malappuram district. In the district of Malappuram, 430 higher secondary students participated in the study. The investigator hopes that the present study will help to improve the present condition of the school and society. This research aims to find the civic sense among higher secondary school students. The limitation of this study includes, the time span, geographical disparities, and other pragmatic considerations.

1. This study was carried out in Malappuram district.
2. There were only 432 students included in the sample for the study.

Chapter II

REVIEW OF RELATED LITERATURE

- *Conceptual Overview*
- *Review of Related Studies*
- *Conclusion*

Any kind of research that seeks to review the important aspects of existing knowledge, including substantive discoveries as well as a theoretical and methodological contribution to a given topic, must include a literature review. The review assists the researcher in surveying the selected field of inquiry and compiling the data into an overview. It enables the researcher to familiarize themselves with the most recent findings on the topic or region in which they plan to conduct their research. Literature review is the search of the available literature in our topic. Effective research is based on the past knowledge, review of related literature helps to eliminate duplication of what has done and provide useful hypothesis and helpful suggestion for significant investigation (Best & Kahn, 2005).

Research is based on prior knowledge, so this stage helps to avoid repeating existing work and is helpful for hypotheses and recommendations for further research. The examination of relevant literature clears the path for the researcher to properly articulate and address the major issue. It assists the researcher in formulating a suitable goal and hypothesis for their investigation. It prevents needless job duplication.

In searching related literature, the researcher should note certain important elements. They are:

- Reports of studies of closely related problems that have been investigated.

- Design of the study, including procedures employed and data gathering instruments used.
- Population that was sampled and sampling method employed
- Variables that were defined
- Faults that could have been avoided (Kumar, 2019)

The present study is an attempt to understand the civic sense among higher secondary school students in Malappuram district. The main aim of the literature review is to comprehensively investigate ideas, issues and themes related to the civic sense of the higher secondary school students. To achieve these goals, the investigator collected as many studies as possible related to different aspects of the problem.

The review of the literature was classified and presented in the following heads,

- Conceptual framework of civic sense
- Studies related to civic sense

Conceptual Overview

The study of a citizen's rights and responsibilities in society is known as civics. The Latin term "Civic" (meaning "a citizen") is where the word "Civics" originates. "Civitas" is the Latin word for "city state." These two terms are the originators of the social science known as "civics" (Saxena et al., 2005)

According to Shah “civics may be defined as that branch of human knowledge which deals with rights and duties of man living as a member of a group of people politically organized” (As cited by Saxena et al., 2005). The goal of studying civics is to familiarize oneself with every facet of a citizen's existence. Civics explains the man's origins and current state of development (Saxena et al., 2005).

Civic sense is what makes an individual a civilized citizen of a country. People from the upper classes who are well-educated, well-cultured, and generally civilized possess a great deal of civic sense. A civic sense is an unstated set of rules that govern people in a society. People often associate civic sense with cleaning roads and streets, but it is much more than that. It has to abide by the law, maintain decorum in public places, protect the environment and public property, and uphold social ethics, patriotism, and personal ethics. A country can only function properly if its citizens have a strong sense of civics (Pillappa, 2012).

Fundamental Duties

51A represented as the Fundamental duties and it shall be the duty of every citizen of India

1. To abide by the Constitution and respect its ideals and institutions, the National Flag and the National Anthem;
2. To cherish and follow the noble ideals which inspired our national struggle for freedom;
3. To uphold and protect the sovereignty, unity and integrity of India;

4. To defend the country and render national service when called upon to do so;
5. To promote harmony and the spirit of common brotherhood amongst all the people of India transcending religious, linguistic and regional or sectional diversities; to renounce practices derogatory to the dignity of women;
6. To value and preserve the rich heritage of our composite culture;
7. To protect and improve the natural environment including forests, lakes, rivers and wild life, and to have compassion for living creatures;
8. To develop the scientific temper, humanism and the spirit of inquiry and reform;
9. To safeguard public property and to abjure violence;
10. To strive towards excellence in all spheres of individual and collective activity so that the nation constantly rises to higher levels of endeavour and achievement (Basu,1989).

Patriotism

A strong sense of patriotism serves as the cornerstone of a vibrant, open, healthy, and free society. Patriotism is "a love of country oriented towards a thoughtful and empowered citizenry, a love of democratic traditions and practices rather than nation-state power."

Code of conduct for citizens

1. Every individual citizen should as soon as possible select a suitable occupation or profession which is likely to help him to an assured income and safe living.
2. Every adult person should learn to devote a fixed number of hours daily to his work or profession. Eight hours a day or 44 to 48 hours a week of six working days should be the usual time for this purpose.
3. The work should be done in a disciplined manner, regularly, during the hours appointed for work each day.
4. Every citizen and worker should induce individual member of his family including women to work regularly for fixed hours on a gainful occupation.
5. Every citizen and workers should maintain good working behaviour to improve his position and prospects and serve his country.
6. He must be punctual in engagement and in fulfilment of promises. He must develop the qualities of honesty, truth, tact and loyalty.
7. He should develop team spirit, ability to work effectively with superiors, co-workers and subordinates.
8. The peasant, labourer, etc., should be taught value of self- help, thrift and wise employment of time.
9. Business practices, social habits, method of discipline should be standardized as far as possible to secure economy of time and effort.

10. Every citizen should be inclined to give some time in the week to acquire new knowledge and to make himself better conversant with the world or business affairs.
11. He should compare his work, income and expenditure with those of his fellow men from time to time and, when possible, also with those of enlightened areas outside his state.
12. The rules may be revised once in five years or from necessity or as circumstances requires (Pillappa, 2012).

Obedience to law

Respecting the law entails abiding by social norms, academic requirements, traffic laws, and encouraging others to do the same. The effective rule of law requires citizens to follow the regular regulations stated in the law and enforced by legal authorities (Murphy, 2018).

Maintaining the decorum in public place

Maintaining the decorum in public places is the part of manners. When attending entertainment venues, be it a food and other festival, theatre, sporting event or museum, your manners are always on display. Being courteous and respectful of others is essential.

Several etiquettes will be shown in public areas.

- Try to be considerate to other people.
- Don't let your actions cause people to become agitated.
- Always exercise caution when intoxicated.
- Abide by the venue's specified guidelines.
- Make sure kids are permitted first.

Protection of environment and public property

Protection of environment

The word “environner”, which means to “encircle”, is the root of the English term environment. The term "environment," when used generally to refer to one's surroundings, can refer to the entirety of the social, cultural, and natural elements that have an impact on a person's or a community's quality of life.

Environmental protection is the practice of protecting the natural environment at individual, organizational, or governmental levels for the benefit of the environment and humans. Population growth and technological improvements are causing a partial or permanent degradation of the biophysical environment. Environmental preservation movements have paid attention to a range of environmental issues since the 1960s (Shelton & Kiss, 2005).

In other words, Environmental protection can be defined as the prevention of unwanted changes to ecosystems and their constituent parts.

This includes

- The protection of ecosystems and their constituent parts from changes associated with human activities; and
- The prevention of unwanted natural changes to ecosystems and their constituent parts (Hamilton et al.,2018).

Protection of public property

Definition

“Public property” means any property, whether immovable or movable (including any machinery) which is owned by, or in the possession of, or under the control of-

- (i) The Central Government; or
- (ii) Any State Government; or
- (iii) Any local authority; or
- (iv) Any corporation established by, or under, a Central, Provincial or State Act; or
- (v) Any company as defined in section 617 of the Companies Act, 1956 (1 of 1956); or
- (vi) Any institution, concern or undertaking which the Central Government may, by notification in the Official Gazette, specify in this behalf (Public Property (Prevention of Damage Act, 1985).

Social ethics

The Greek word "ethikos," which describes human nature and behaviour, is where the word "ethics" first appeared. First and foremost, ethics refers to moral principles that make distinctions between right and wrong, good and bad, and so on. It also refers to the state of character and is an academic field that analyses moral principles. Academically speaking, ethics is a subfield of moral philosophy that addresses perennial issues pertaining to responsibility, honour, integrity, virtue, justice, and the better life.

The concept of social ethics is in need of being employed with its derivatives such as "social" and "society" (Ulman, 2015). The principles that define moral norms and rules are known as ethics. It's a field of philosophy that uses a set of rules for behaviour to address moral issues. It is a branch of philosophy that uses a code of conduct to address moral dilemmas. Ethics is the study of how to control people's good and bad behaviour.

One's collected encounters with people and cultures throughout their lives form the basis of their social ethics, and the focus of ethics is frequently on group behaviour rather than individual behaviour.

Social ethics examines behaviour in terms of what is deemed good or evil, moral or immoral. To put it another way, ethics seeks to provide a methodical explanation of our assessments of behaviour, to the extent that these evaluations are based on what is good or evil.

Personal etiquette

Everyone should use etiquette to govern their interactions on every daily occasion. In difficult circumstances, there's also an expectation based on how things seem, and manners help us to predict inappropriate behaviour. It makes expectations clearer and fosters an environment where people feel more comfortable.

When faced with challenging circumstances, such as needing to finish a phone conversation with an especially chatty person, etiquette can help. It can provide guidance on what to do. Relationships with people, both familiar and unfamiliar, are at the heart of etiquette. Etiquette serves as a guide for behaviour when interacting with strangers, meeting new people, sharing space, etc.

Respect for others is the foundation of etiquette. The rules of etiquette help to improve everyone's behaviour level. It shields a person's actions from things like upsetting, insulting, or harming other people (Smith,2011).

Review of Related Studies

Bashir et al. (2023) conducted a study on teachers and teacher educators' roles in developing civic sense and ethics among youth. The study's goals were to investigate how students can grow up to be capable adults, look at the role that educators play in civic and ethical education to help young people develop positive behaviours, and encourage civic knowledge, skills, and the development of positive ethical behaviours in young people. It was a qualitative method. The investigator used focus group discussions to select the five retired educators with an experience of 40 years or more. Books, articles, standards for teachers, reports, etc. are used for

collecting data. According to the findings, these problems have resulted in a lack of involvement from civil society and a failure to preserve democratic schools, administration, employing effective delivery methods, handling external pressures, promoting weak democracy, addressing financial challenges, and fostering the presence of exemplary teachers.

Haider et al. (2022) conducted a study on the perceived role of institutional support in developing civic sense among university students. This is a qualitative study, and the main purpose of the study was to investigate the impact of institutional support on cultivating civic awareness among university students. The sample of the study was 20 students from all university schools in Punjab province. An interview was used to collect data, and the findings of the study were that university students are lacking in receiving civic education or training at the institution.

Arefin et al. (2021) analysed unconscious civic sense is a hindrance to ensuring a sustainable city. It was a case study that included interviews and focus group discussions. The study included students and teachers from the University of Dhaka, as well as residents of Dhaka City. The study mainly aims to identify the present problems for ensuring a sustainable city and the present condition of the people in the city. The study's findings revealed that the majority of participants saw a lack of consequences for breaches and a lack of awareness as the most essential factors in ensuring a sustainable city.

Srilakshmi et al. (2021) studied the influence of educational programs on selected aspects of civic sense among college girls. The study's primary goal was to examine college girls' knowledge, attitude, and practice in many aspects of civic

sense, as well as to create an educational module to help them improve their knowledge, attitude, and practice. The study used a quasi-experimental methodology, with data collected via a questionnaire from 750 undergraduate and postgraduate students. The survey discovered that respondents had strong knowledge, attitudes, and habits related to civic sense, including hygiene, napkin disposal, and gardening.

Ullah et al. (2020) conducted a study on perceptions and practices of civic values in Pakistani society from the perspective of secondary school students' perspective. The main purpose of the study was to investigate students' perspectives on civic values and their practices in society. The population of the study was all the secondary students in Punjab, and the investigator used multiple cluster random sampling techniques to select 1800 students. The investigator used a questionnaire to collect the data. The findings of the study revealed a gap between students' perceptions of civic values and their practices in society.

Subramaniam (2019) carried out a study on the sense of civic responsibility among university students. The study's goal is to assess the level of civic duty among university students and identify specific elements that contribute to that sense of obligation. The researcher conducted a cross-sectional survey with stratified sampling. The survey included 1213 final-year undergraduate students from five Malaysian public universities. A questionnaire was used to collect the data. The study discovered that campus climate perception was the primary factor contributing to respondents' sense of civic obligation.

George (2018) carried out a study on the relationship between civic sense and the performance of 10th standard students in social science. The purpose of the study

was to determine the association between civic sense and social science performance in the tenth grade. The study, which consisted of a descriptive survey, involved 42 secondary school students. The investigator used a civic sense situational test for collecting data. According to the findings, schools should offer community-focused programs and employ more effective teaching strategies to foster civic sense and enhance social science student performance.

Polatcan (2018) conducted a study on attitudes in secondary school towards the rules of etiquette and the development of a scale. The main purpose of the study was to develop a scale to determine the attitude of students in secondary school towards etiquette. The sample of the study was 266 secondary school students from Erzurum, and factor analysis was used to collect data. The findings of the study were personal rules and social rules; these two variations of the scale have been formed.

Altikulac (2016) conducted a study on Patriotism and Global Citizenship as Values: A Research Study of Social Studies Teacher Candidates. This is a case study that attempts to introduce the concepts of patriotism and global citizenship through the Social Studies course and wants to raise excellent citizens. The investigator used a patriotism scale for collecting data and collected it from 144 social studies teachers from different universities. The results of this study, which combines quantitative and qualitative data, show that participants value constructive patriotism over blind patriotism and Favour patriotism over global citizenship.

Muneer (2016) conducted a study on civic sense among tribal higher secondary school students. The main purpose of the study was to understand the civic sense of tribal higher secondary students on the basis of gender, year of study, and

subject. The survey method was used in the study for collecting data, and 230 tribal higher secondary students from the Wayanad area were chosen at random. A civic sense scale was used for collecting data, and the data were analysed using a percentile, a t-test, and a one-way ANOVA. The major findings of the study were that the civic level of students was satisfactory. There is no significant difference between higher secondary students on the basis of gender. Boys have higher patriotism than girls; girls have higher obedience to the law than boys; and there is no significant difference between boys and girls in their protection of public property.

Pandey and Rathore (2016) conducted a study on the relationship between civic sense and civic responsibility among junior high school students. The researcher used the survey method, and the sample of the study was 121 students in the 8th grade studying in two schools in Varanasi, following the central board of secondary education. The researcher used a civic sense test and a civic responsibility scale for data collection and analysed the data with correlation. Major findings showed that students with high civic sense scores may not be civically responsible and that there is no significant difference in civic sense scores between boys and girls.

Tarannum (2016) conducted a study on sustainable city governance and civic sense among citizens. The main objective of this study was to investigate the driving force behind people's actions in a civic sense. The study was conducted in Bangladesh with random sampling techniques. to select 100 respondents and collect data through questionnaires. According to the findings of the research, females are more conscious of the use of bridges than males, and the older group has more civic sense about maintaining the environment. Younger men are even less law-abiding when it comes

to disposing of trash properly. The biggest factor that can push someone against their civic duty is their thinking or mentality.

Conclusion

The reviews of the studies give a wide perspective on the area under investigation. From the review of related studies, the investigator has found that the civic sense is related to different levels. A number of studies have been conducted in civic sense and their components in and outside India. The studies revealed that there is a lack of civic sense among different levels of students. It includes high school level, graduation, tribal students and female students. This points that the relevance of the present study.

Chapter III

METHODOLOGY

- *Variable of the Study*
- *Objectives of the Study*
- *Hypotheses of the Study*
- *Tool used for Data Collection*
- *Sample Selected for the Study*
- *Data Collection Procedure, Scoring and Consolidation of Data*
- *Statistical Techniques Used for the Study*

Research methodology is a way to systematically solve the research problem. Methodology is the systematic, theoretical analysis of the method applied to a field of study. It comprises the analysis of the body of method and principles associated with a branch of knowledge (Lgwenagu, 2016).

The methodology chapter provides a detailed description of research design, sampling techniques, data collection methods, tools and techniques used for the study.

Examining the civic sense among higher secondary schools in Malappuram district was the study's main objective. The following main header provides a detailed description of the methodology:

- Research design
- Variables of the study
- Objectives of the study
- Hypotheses of the study
- Tool used for the study
- Sample selected for the study
- Data collection procedure
- Scoring and consolidation of data
- Statistical techniques used for the study

Research Design

This study aims to investigate the civic sense among higher secondary school students and the study follows the quantitative research design and survey method was used to collect data.

Quantitative research deals with quantifying and analysing variables in order to get results. It involves the utilization and analysis of numerical data using specific statistical techniques to answer questions like who, how much, what, where, when, how many, and how. It also describes the methods of explaining an issue or phenomenon through gathering data in numerical form. The study further reveals that quantitative methods can be categorized into; survey research, correlational research, experimental research and causal-comparative research (Apuke, 2017). Quantitative research focuses on gathering numerical data and generalizing it across groups of people or explaining a particular phenomenon (Babbie, 2010 as cited by Islam et al. 2022).

The survey method is a quantitative research method, recognized for its structured collection of data about a population through the use of contemporary questions (Kendra, 2016 as cited by Islam et al. 2022). A survey is a method by which self-reported information of individuals is obtained.

Variable of the Study

The present study intended to find out the extent of civic sense among higher secondary school students in Malappuram district. The only variable involved in the study is “civic sense”.

Gender, Stream and membership in NSS are considered as the categorical variables.

Objectives of the Study

The objectives of the study are;

1. To find out the extend of civic sense of higher secondary school students.
2. To find out the difference in the civic sense of higher secondary school students based on the sub groups
 - Gender
 - Stream
 - Membership in NSS

Hypothesis of the Study

1. The civic sense of the higher secondary school students is not satisfactory.
2. There will be no significant difference in the civic sense of sub group of high secondary school students based on
 - Gender
 - Stream
 - Membership in NSS

Tool used for Data Collection

An essential tool of research is the collection of data. Choosing the right tool is essential in doing fruitful research. The data was collected from higher secondary

schools' students by using the civic sense inventory. The supervising teacher provided guidance to the investigator while developing the inventory.

The detailed description of the construction of inventory is presented under the heads.

- Planning of the inventory
- Preparation of the inventory
- Scoring procedure
- Finalisation of the inventory

Planning of the Inventory

Planning is the initial stage of building an inventory. The researcher chooses and examines few books, journals, research papers, and encyclopaedias that are pertinent to the variable during the planning step. Fixing the several dimensions of the civic sense and decided to develop the inventory with 6 different dimensions.

Description of each of the dimensions is given below.

Patriotism

Rather than nation-state power, patriotism is love for one's country under democratic traditions and customs. It includes social relation, protection of cultural values, accepting mind for different culture, relation between different communities and willingness to sacrifice to promote the countries good. Item numbers 1 to 6 come under this dimension.

Obedience to law

Obedience to the law is to obey the rules and regulations in society, school, and traffic, as well as to promote others to be obedient to the law. Item numbers 7 to 13 are come under this dimension.

Maintaining the decorum in public places

Maintaining decorum in public places means practicing public etiquette. It refers to a person's behaviour in public place. Cleanliness, politeness, quietness, respect for others, and proper trash disposal are essential. This division includes items 14–21.

Social Ethics

The term social ethics refers to an individual's behaviour or attitude within a society, as well as the moral dimension and culture of a civilized society. It includes respecting and caring for nature, being kind and generous to others, respecting institutions, respecting people's rights, respecting free of thought, and refusing to steal or murder. This dimension includes items 23–30.

Protection of environment and public property

The term "environmental protection" refers to protecting our environment from different angles. It includes taking public transit whenever possible, planting and caring for it, use natural goods, conserve power and energy, and avoid single- use plastics.

Protection of public property entails safeguarding public amenities. It includes water systems, gas supplies, roadways, and historical sites. This dimension includes items 31 through 38.

Personal Etiquette

The way a person behaves in public, private, and intimate settings refer to their personal etiquette. It involves being punctual, sharing, having table manners, greeting people politely, dressing appropriately, being active, and being tidy. This dimension includes items 39 through 46.

Preparation of the Inventory

Based upon the above-mentioned components, the investigator developed the civic sense inventory. The draft inventory includes 46 items. In this, items 1-6 fall under patriotism, items 7 – 14 falls under obedience to law, items 15-22 fall under maintaining the decorum in public place, items 23-30 fall under social ethics, items 31-38 fall under protection of environment and public property and 39- 46 comes under personal etiquette.

Scoring Procedure

The forty-six items of the inventory are followed with four different options. Among the four options provided in the inventory, the most appropriate one as per civic sense is considered acceptable and other options are unacceptable. The respondent has freedom to select any one of the four options. If the respondent chooses the correct answer, then one score is given. If the respondent chooses the wrong answer zero is provided. Thus, maximum score obtained in the draft inventory is 46,

and the minimum is zero.

Finalization of inventory

The purpose of conducting try-out is to select the items for the final inventory by keeping each attribute to the test empirically. The procedure of the item analysis is described below.

Item Analysis

For try out, the inventory was administered to 432 higher secondary school students in Malappuram district and they were selected by stratified random sampling technique. The investigator created a scoring key, which was used to score the response sheet. After scoring 432 response sheets, the total score of each sheet was determined and placed in ascending order based on the overall score.

$$DP = \frac{U - L}{N}$$

U = The total score obtained for an item in the upper group

L = The total score obtained for that item in the lower group

N = The number of students in each group

The value obtained for the items are given as table 1

Table 1*Discriminating Power of the Items in Civic Sense Inventory*

Item	U	L	DP	Item	U	L	DP
1	178	52	0.44	24	102	66	0.56
2	177	11	0.09	25	166	62	0.52
3	91	23	0.19	26	193	39	0.33
4	153	29	0.24	27	151	73	0.62
5	129	79	0.67	28	118	64	0.54
6	31	19	0.16	29	60	-6	-0.05
7	143	77	0.65	30	61	35	0.29
8	102	74	0.63	31	194	40	0.34
9	80	70	0.59	32	187	37	0.31
10	97	45	0.38	33	102	88	0.75
11	124	22	0.18	34	133	89	0.76
12	88	56	0.47	35	138	34	0.29
13	56	48	0.41	36	169	51	0.43
14	119	75	0.64	37	96	60	0.51
15	74	64	0.54	38	104	74	0.63
16	117	73	0.62	39	134	72	0.61
17	96	58	0.49	40	98	62	0.52
18	132	78	0.66	41	95	33	0.28
19	141	73	0.62	42	146	70	0.59
20	90	52	0.44	43	160	38	0.32
21	155	75	0.64	44	141	59	0.50
22	97	67	0.58	45	80	58	0.49
23	141	83	0.70	46	163	67	0.57

Item with discriminating power less than 0.3 were deleted to the final one.

The final inventory thus contains 38 items.

The final inventory is given as Appendix II and Appendix III

Reliability

Reliability of the test refers to consistency of result. Reliability Is the degree of consistency that the instrument or procedure demonstrate: whatever it is measuring, it does so consistently (Best & Kahn, 1995).

The reliability of the inventory was estimated by test re-test method. The inventory was conducted to a group of 36 higher secondary school students and again repeated in the same group of students with an interval of 3 weeks. The score obtained from the correlation with test re-test and the reliability coefficient was found to be 0.79, which suggests that the inventory is reliable.

Validity

“Validity is the quality of a data- gathering instrument or procedure that enable it to measure what is supposed to measure” (Best & Kahn, 1995). The validity of the present tool was ensured using face validity. Suggestions were incorporated and the discriminating power of the items were calculated. Item with sufficient discriminating power (0.3) were selected for the final inventory.

Sample Selected for the Study

Selection of the sample is an important aspect of any research. A sample is a small proportion of a population selection for observation and analysis (Best & Kahn, 1995). The population of the study is higher secondary school students in Malappuram district and the study was conducted in 432 students, selected using stratified random sampling technique.

Gender of the Student

Gender difference considered as classificatory variable. The investigator decided to give due weightage to male and female students.

Stream of the Study

Secondary schools have different streams. It includes science, commerce and humanities etc. and proper weightage was given to the streams.

Membership in NSS

In the present study, the investigator decided to give appropriate weightage to the membership in NSS.

Table 2

Total Sample and sub Sample Selected for the Study

Total Sample (432)		
Sub Sample		
Gender	Male	219
	Female	213
Stream	Science	144
	Commerce	140
	Humanities	148
Membership In NSS	NSS	217
	Non NSS	215

Data Collection Procedure, Scoring and Consolidation of Data

After finalizing the size of the sample, as the first step, investigator prepared schedule for visiting the schools and approached the heads of the institution for

permission to administer the tool. After getting the permission the investigator met the students and explained the purpose and ensured their co-operation to make the study as successful as possible. After that copies of the tools were distributed and collected back after they completed.

The response sheets were scored according to the scoring procedure. The maximum score obtained is 38 and the minimum being zero. Then the data were consolidated and tabulated for statistical analysis.

Statistical Techniques used for the Study

The following statistical techniques were used for analysis of the data

One-sample t-test

To test whether the sample mean differ significantly from a given value, single sample t-test was used.

One sample t-test is a statistical test used to determine whether the mean of a single sample differ significantly from a hypothesised mean. And it is commonly used when you have a single group and want to compare the mean of the group to a known or hypothesised value.

1. Test of significance difference between two means for large independent group.

$$(t) = \frac{M_1 - M_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}}$$

Where,

\bar{X}_1 = mean of the group 1 \bar{X}_2 = mean of the group II

σ_1 = standard deviation of the group 1

σ_2 = standard deviation of group II N_1 = sample size of group 1 a

N_2 = sample size of group 2

One -way ANOVA

The analysis of variance is an effective way to determine whether the means of more than two samples to attribute to sampling error (Best & Kahn, 1995). The inferential statistical technique ANOVA is used in this study to find out whether there is exists any significant difference in civic sense among higher secondary school students on the basis of stream.

For analysing the data, the investigator used mean, standard deviation, t-test and ANOVA as the statistical techniques with the help of SPSS package.

Chapter IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION

- *Preliminary Analysis*
- *Major Analysis*
- *Tenability of Hypotheses*

Analysis involves breaking down, the existing complex factor into simple parts and putting the parts together in new arrangements for the purpose of interpretation. Interpretation is the process for establishing relationship between variables, the usefulness of the collected data lies in its proper interpretation. It is the most important step in the procedure of research. Analysis of the data means studying the organized materials in order to discover inherent facts. The data was studied from as many angles as possible to explore new facts. Statistical techniques have contributed greatly in gathering, organizing, analysing and interpreting numerical data (Koul, 2014).

The main purpose of the present study is to find out the extent of civic sense among higher secondary school students in Malappuram district. This chapter describes the details of the statistical analysis of the data collected. The collected data were analysed statistically on the basis of the objectives of the study and the results are presented and discussed in this chapter.

Objectives

The objectives of the study are;

1. To find out the extent of civic sense of higher secondary school students.
2. To find out the difference in the civic sense of higher secondary school

students based on the sub groups.

- Gender
- Stream of study
- Membership in NSS

The details of statistical analysis and its result and interpretation are presented in the following headings;

- Preliminary analysis
- Major analysis

Preliminary Analysis

As the first step the investigator has done a preliminary analysis. The mean, median, mode, standard deviation, skewness, and kurtosis of the variable for the total sample and subsample are computed. The details of the descriptive statistic are presented in table 3

Table 3

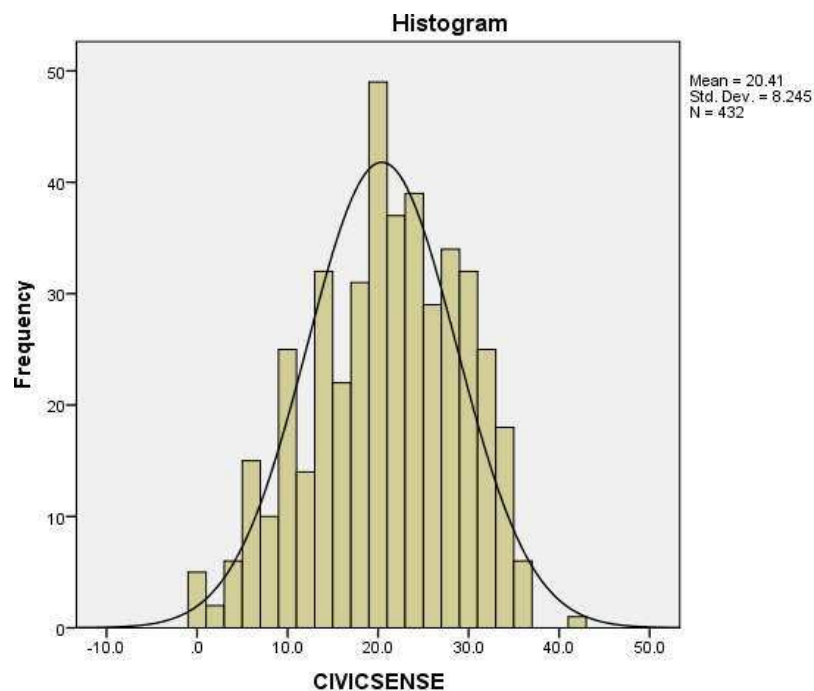
Descriptive Statistics of the Variable Civic sense among Higher Secondary School Students

N	Mean	Median	Mode	St. Deviation	Skewness	Kurtosis
432	20.414	21.00	20.0	8.245	-.265	-.564

Table 3 reveals that measures of central tendency, viz mean, median and mode of variable civic sense among higher secondary school students are 20.41, 21 and 20 respectively, for the total sample with Standard deviation of 8.24. The extent of skewness is -.265 and the measure of kurtosis is -.564.

Figure 1

Graphical Representation of the Scores of the Variable civic Sense among Higher Secondary School Students

The histogram shows that distribution of civic sense among higher secondary school students for total sample. The statistical and graphical representation of the variable civic sense reveal that the distribution of variable is normal.

Major Analysis

The Extent of Civic Sense of Higher Secondary School Students

The extent of civic sense of higher secondary school students was calculated using arithmetic mean score along with one sample t-test was employed. The values are given in table 4

Table 4

Extent of civic sense of higher secondary school students

Variable	N	SD	Mean	Test value	Critical ratio
Civic sense	432	8.245	20.41	18.5	4.826

Result and Discussion

Table 4 shows the mean score obtained for civic sense is 20.41 and the standard deviation is 8.24 respectively. In the civic sense inventory, the minimum score obtainable is zero and maximum score is 38. The mean score (20.41) compared with test value (18.5) on the civic sense inventory. The critical ratio obtained 4.826 which is greater than 2.58, the value required for significance at 0.01 level. Thus, the test value is obtained above the middle score in the inventory and t-value is greater than the tabled value. Hence, it can interpret that the higher secondary school students have above average civic sense. The standard deviation obtained is 8.25 indicating that the individual score is not deviating highly from the mean score.

➤ **Test of Significance Difference in Mean Score of Civic Sense among Higher Secondary School Students Based on the Sub group.**

In this analysis, the test of significance difference between the mean score of civic sense of higher secondary school students with respect to the sub group gender, stream and membership in NSS.

Based on Gender

Comparison of Civic Sense among Male and Female Higher Secondary School Students

To compare the mean scores of civic sense between male and female students by using t -test. The data and result are given in the table 5

Table 5

Data and Results of test significance of Difference in the Mean Scores of Civic Sense between Males and Females in Higher Secondary School Students

Gender	N	Mean	Std. Deviation	t -value
Male	219	19.621	7.660	-2.03
Female	213	21.230	8.750	

Table 5 shows that the mean scores of civic sense of higher secondary school students are 19.62 and 21.23 respectively. The standard deviation is 7.66 and 8.75 respectively. When the mean scores compared for significance, the critical ration obtained is - 2.03 which is greater than tabled value of t (1.96) for significance at 0.05 level. Hence the female students have more civic sense than male students.

Based on Membership in NSS

Comparison of Civic Sense among NSS and Non NSS Higher Secondary School Students

To compare the mean scores of civic sense between NSS and Non NSS students by using t- test. The data and result are given in the table 6

Table 6

Data and Results of test of Significance of difference in the Mean scores of Civic Sense between NSS and Non NSS in Higher Secondary School Students

Membership in NSS	N	Mean	SD	t-value
NSS	217	22.705	7.743	6.03
Non NSS	215	18.102	8.106	

Result and Discussion

The table 6 shows that the calculated t -value is 6.03 which is greater than the tabled value 2.58 required for significance at 0.01 level. Hence the two group NSS and Non NSS students differ significantly in their civic sense. The mean scores of NSS students are 22.70 and non NSS students 18.10 respectively. The standard deviation is 7.74 and 8.10 respectively.

Hence NSS students have better civic sense than non NSS students. This may due to the more programmes and exposure available the NSS students than the non NSS students.

Based on Stream

Comparison of the Mean Scores of the Civic Sense of Higher Secondary School Students Based on Stream

The statistical technique one -way ANOVA is used in this study to find out the mean differences of civic sense of higher secondary school students on the basis of stream. Stream is categorized into three. There are science, commerce and humanities. The data and result of the one-way ANOVA of civic sense among higher secondary school students for the sub group on the based-on stream.

Table 7

Summary of the Analysis of Variance of civic sense of Higher Secondary School Students based on the Stream.

Variable	Group	Sum of square	Df	Mean square	F-value	Level of significance
Civic sense	Between group	72.28	2	36.14	.530	.589
	Within group	29230.55	429	68.13		
	Total	29302.83	431			

Result and Discussion

Table 7 indicates that the F value obtained by the civic sense of higher secondary school students based on stream is 0.53. It means that there is no significant difference between streams. Hence, the hypothesis there will be no significant difference in the civic sense of sub group of higher secondary school students based on stream is accepted.

Tenability of Hypotheses

The first hypothesis states that “The civic sense of the higher secondary school students will be not satisfactory”. From the result of the study, it is clear that there is an above average level of civic sense of higher secondary school students. Hence, the first hypothesis is rejected.

The second hypothesis state that there will be no significant difference in the civic sense of sub group of higher secondary school students based on gender, stream and membership in NSS.

1. This study reveals that there is a significant difference in the civic sense of higher secondary school students for the sub group based on the gender. So, the hypothesis is rejected.
2. This study reveals that there is a significant difference in the civic sense of higher secondary school students for the sub group based on membership in NSS. So, the hypothesis is rejected.
3. This study reveals that there is no significance difference in the civic sense of higher secondary school students for the sub sample based on stream. So, the hypothesis is accepted.

Chapter V

SUMMARY, FINDINGS AND SUGGESTIONS

- *Study in Retrospect*
- *Major Findings*
- *Conclusion*
- *Educational Implications*
- *Suggestions for Further Research*

The chapter provide an overview of the significant aspect of the study viz, study in retrospect, major findings of the study, educational implications and suggestions for further research in the area.

Study in Retrospect

Re-statement of the problem

Civic sense refers to an individual's active engagement and preparedness to fulfil his or her obligations in society. Encompasses patriotism, obeying the law, keeping public decorum, protecting the environment and public property, social manners, and personal etiquette. The school system is more effective in building pupils' civic sense and offering practical activities to support it. The proposed study is entitled CIVIC SENSE AMONG HIGHER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN MALAPPURAM DISTRICT.

Objectives of the Study

The objectives of the study are;

1. To find out the extent of civic sense among higher secondary school students.
2. To find out the difference in the civic sense among higher secondary school students based on the sub groups

- Gender
- Stream
- Membership in NSS

Hypotheses of the Study

The hypotheses are listed below

1. The civic sense of the higher secondary school students is not satisfactory.
2. There will be no significant difference in the civic sense of sub group of high secondary school students based on
 - Gender
 - Stream
 - Membership in NSS

Participants

The population under the study is the higher secondary school students. The study was conducted on a sample of 432 higher secondary school students selected through stratified random sampling technique giving representation to various strata like gender, stream and membership in NSS.

Tool used for data collection

Civic sense inventory (Suman and Afeef, 2023)

Statistical techniques used

1. Single sample t-test
2. Test of significance of difference between two means for large independent group (t- test)
3. One way ANOVA

Major Findings of the Study

Findings of the study helped the investigator to conclude as follows:

- The extent of civic sense of higher secondary school students is above average.
- The extent of civic sense of higher secondary school students' level in terms of one sample t-test as follows.

Variable	N	SD	Mean	Test value	Critical ratio
Civic sense	432	8.245	20.41	18.5	4.826

- The mean score (20.41) is higher than the test value (18.5) and critical ratio (4.829) greater than the tabled value 2.58, with level of significance 0.01.
- There is a significant difference in civic sense of higher secondary school students based on sub sample of gender ($t=-2.03$, $p>.05$). It means females students have more civic sense than male students.
- There is a significant difference in civic sense of higher secondary school

students based on sub sample of membership in NSS ($t=6.03$, $p>.01$). It means NSS students have more civic sense than Non NSS students.

- There is no significant difference in civic sense of higher secondary school students based on sub sample of stream.

Conclusion

The present study summarised that the civic sense among higher secondary school students is above average.

There is a significant difference in the mean score of civic sense among higher secondary school students based on the sub sample gender and membership in NSS. But there is no significant difference in the civic sense of higher secondary school students based on sub sample stream.

So, it's clear that NSS programmes is helpful for all students for developing their civic sense, because NSS students have better civic sense than Non NSS students. There female students have better civic sense than male students so, more opportunity is to be given to boys to involve in classroom cleaning, and to give personal etiquette guide lines for developing their civic sense, and more programmes are to be implemented to develop the civic sense.

Educational Implications of the Study

- The findings of the study highlighted that there is no significant difference in the civic sense between the students from various streams. But there is significant difference in the civic sense among higher secondary school

students based on sub samples gender and membership in NSS.

So,

- It is recommended to conduct the practical sessions for students to develop the civic sense like role play and competitions etc.
- Encourage debate, discussion and group work for developing the civic sense.
- To conduct value education classes for students.
- To implement community service programmes as part of curriculum.
- To provide NSS programmes and exposure for all students like awareness of afforestation, blood donation camps, cleanliness of our environment and disaster management.
- To implement the civic clubs in schools.
- To aware the parents or guardians about home duties for developing the mentality of civic sense among boys.
- To incorporate civic education into curriculum.
- To conduct civic education workshops for students and teachers.
- To include current issues as the part of study.
- To aware the students about the traffic laws, schools' rules and societal laws.
- To develop new course or programs related to civic sense in school.

- To provide service- learning fellowship for students. (service- learning means that combine academic learning with community service)

Suggestions for Further Research

- The experience of conducting this study made the investigator to suggest the following for further research in the area.
 1. Survey on civic sense among prospective teachers at different levels.
 2. A study could be conducted on the barriers of developing civic sense among boys.
 3. A study on the attitude towards teachers to conduct the civic sense programmes in schools.
 4. Studies can be conducted on factors promoting civic sense among students at different levels.

BIBLIOGRAPHY

Ali, I., Azman, A., Mallick, S., Sultana, T., & Hatta, Z. (2022). Social Survey Method, *Principles of Social Research Methodology*, 167-179, DOI. 10.1007/978-981-19-5441-2_12.

Altıkulac, A. (2016). Patriotism and Global Citizenship as Values: A Research on Social Studies Teacher Candidates. *Journal of Education and Practice*, 7(36). <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1126475.pdf>

Ambala, S. & Desari, R. P. (2016). Value perception among secondary school students. *Edutracks*, 16 (3), 23-35.

Apuke, O. D. (2017). Quantitative Research Methods A Synopsis Approach. *Arabian Journal of Business and Management Review* 6 (10), 40-47. DOI: 10.12816/0040336. https://www.researchgate.net/publication/320346875_

Arefin, M.S., Siam, S.M., & Akter, T. (2021). Unconscious Civic Sense among Hindrance for Ensuring Sustainable City: A Case Study of Dhaka City. *International Journal of Humanities and Social Science*, 17-28. <https://www.iaset.us/download/archives/07-05-2021-1620369717-8-IJHSS-3.%20IJHSS%20-%20UNCONSCIOUS%20CIVIC%20SENSE%20IS%20HINDRANCE%20FOR%20ENSURING%20SUSTAINABLE%20CITY%20A%20CASE%20STUDY%20OF%20DHAKA%20CITY.pdf>

- Arshad, M., & Zamir, S. (n.d.). Textbook Analysis of Islamic Studies of for Civic Sense at Elementary Level. *Journal of Elementary Education*, 28(1), 41-51.
https://pu.edu.pk/images/journal/JEE/PDF/4_v28_1_18.pdf
- Baikady, M. R. I. N. A. K. R. (2022). *Principles of Social Research Methodology*. Springer Nature Singapore Pte Ltd. <https://ebin.pub/principles-of-social-research-methodology-9811952191-9789811952197.html>
- Bashir, M., Afzal, M.T., & Azeem, M. (2008). Reliability and Validity of Qualitative and Operational Research Paradigm. *Pakistan Journal of Statistics and Operation Research*, 4 (1). https://www.researchgate.net/publication/44286439_
- Bashir, T., Rashid, K., & Jabeen, S. (2023). Teachers And Teacher Educators' Roles in Developing Civic Sense and Ethics Among Youth. *Pakistan Journal of Educational Research and Evaluation*, 11(1),221-247. <http://111.68.103.26/journals/index.php/PJERE/article/view/7332/3855>
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1995). *Research in Education*. Prentice-hall of India private limited, New Delhi. [https://niepid.nic.in/The Meaning of research.pdf](https://niepid.nic.in/The%20Meaning%20of%20research.pdf)
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (2005). *Research in Education*. Prentice-hall of India private limited, New Delhi. [https://niepid.nic.in/the Meaning of Research.pdf](https://niepid.nic.in/the%20Meaning%20of%20Research.pdf)
- Chandra, V., & Tanneti. (2012). Some Reflections on Value Education. *Edutracks*, 11(10).

- Choukimath, P. (2006, February). *Seminar on Communication Skills for Digital Age Libraries*. Role of Etiquette and Manners in Communication,15-29 DOI. 10.13140/2.1.1064.9601.<https://www.researchgate.net/publication/267477806>
- Das, B. D. (1989). Shorter constitution of India 10th edition. *Prentice Hall of India private limited*.
- George, J. (2018). Relationship between Civic Sense and Performance of 10th Standard Students in Social Science. *IOSR Journal of Research & Method in Education*, 8(5),01-05. <https://www.iosrjournals.org/iosr-jrme/papers/Vol-8Issue-5/Versio4/A0805040105.pdf>
- Government of India, Ministry of Environment & Forests, Department of Environment, Forests & Wildlife. (1986). *The Environment (Protection) Act*. https://www.iitr.ac.in/wfw/web_ua_water_for_welfare/environment/eprotect_act_1986.pdf
- Hafeez, Q. (2012). Value Education Without Science Textbook. *Edutracks*. 12(2), 3-6.
- Hafseena, N.P. (2021). Civic engagement among prospective teachers at secondary level *Farook Training College*. <http://74.208.36.141:8080/jspui/handle/123456789/644>
- Haider, M. S., Mukhtyar, M., & Hashmi, M. A. (2022). Perceived Role of Institutional Support in Developing Civic Sense Among University Students.

Global Educational Studies Review, 7(2), 484-497. [https://doi.org/10.31703/gesr.2022\(VII-II\).46](https://doi.org/10.31703/gesr.2022(VII-II).46)

Hamilton, C., & Macintosh, A., & Patrizi, N., & Bastianoni, S. (2018). Environmental Protection and Ecology. *Reference Module in Earth Systems and Environmental Sciences*. DIO. 10.1016/B978-0-12-409548-9.11125-X.

Igwenagu, C. (2016). *Fundamentals of Research Methodology and Data Collection*. LAP Lambert Academic Publishing. https://www.researchgate.net/publication/303381524_

Ijjina. S. (2018). Effect Of Patriotic Exposure in The Development of Patriotic Spirit in Secondary School Students –An Experimental Study. *International Journal of Creative Research Thoughts* ,6 (2), <https://www.ijcrt.org/papers/IJCRT1892291.pdf>

India. (1984). Prevention of Damage to Public Property Act, 1984 (Act No. 3 of 1984). <https://www.mha.gov.in/sites/default/files/202208/PDPPA%2C1984%5B1%5D.pdf>

India. (1985). *Public Property (Prevention of Damage) Act, 1985*. [Act No. XX of 1985]. <https://www.indiacode.nic.in/bitstream/123456789/10405/1/>

Jamshidovna, U. A. (2021). The Essence of Instilling a Sense of Patriotism in Adolescents. *European Scholar Journal*, 2 (6), 135-138. <https://media.neliti.com/media/publications/398290->

Kaur, P., Suta, Ravi. (2007). Value-crisis-education as a silver lining. *Edutricks*, 6(6).

- Khan, S.H. (2013). value crisis among our youth and value-oriented education. *Edutracks*. 13 (1), 9-13.
- Kingsland, B. (2016). *Etiquette for all Occasions*, Dou Bleday, Page and Company.
https://www.forgottenbooks.com/en/download/TheBookofGoodManners_10003594.pdf
- Kumar, S. (2019). Review of Related Literature. https://www.researchgate.net/publication/330398647_
- Luong, P., & Hong, V. (2021). Education Responsibility Protection Environmental for Students: Duties, Requirements and Necessity. Research Gate, 27(1)
https://www.researchgate.net/publication/348953711_
- Manaf, S. M. A., Razali, F. H., Mansor, N., & Amron, M.T. (2015), *International Academic Conference*. Obedience towards the Rules and Regulation in UiTM Terengganu, Malaysia. https://www.researchgate.net/publication/349636037_
- Masturoh., & Ridlo, S. (2020). Character Building of Environmental Care on Student in Sekolah Indonesia Kota Kinabalu (SIKK) Malaysia. *Journal of Biology Education*. 9(2), 193-201. <https://journal.unnes.ac.id/sju/ujbe/article/view/39522>
- Meenakshi. (2015). Environmental Law. *School of Excellence in Law*.
https://tndalu.ac.in/econtent/18_Environmental_Law.pdf

- Mittu, H. (2019). Attitude Of Secondary School Students Towards Environmental Pollution in Relation to Locale and Type of School. *International Journal of Research and Analytical Reviews*, 6 (1), 579-583. <https://www.ijrar.org/papers/IJRAR1AEP099.pdf>
- Monisha, K. (2014). Need Assessment of Sels Defence Programmes Among Secondary School Girl Students, (unpublished masters dissertation, University of Calicut).
- Mundase, V. (2014). Value Education A Pathway to Global Paradise. *Edutracks*, 14(4), 17-18.
- Murphy, C. (2018). The Rule of Law, Democracy and Obedience to Law. Saint Louis University of School of Law Journal, 293-302. https://www.slu.edu/law/law-journal/pdfs/issues-archive/v62-no2/colleen_murphy_article.pdf
- Nair, M., Subadrah., Rajeswary., & P, Sinasamy. (2017). Patriotism among Secondary School Students and Its Relationship with their Interests towards Learning History. *Asian Journal of Education and Training*. 3 (2), 110-117. <https://www.researchgate.net/publication/321242301>
- Nair, S.M., Wan, G., Mustafa, N. A., & Wider, W. (2021). Level of Patriotism Among Undergraduate Students and Their Interest in Learning History. *International Journal of Arts, Humanities and Social Studies*. 3 (1), 1-8. https://www.researchgate.net/publication/348868455_
- Narad, A., & Dhillon, S. (2016). personal value in context of home environment of Indian students. *Edutracks*, 16 (2).

- Öztürk, F., Malkoç, S., & Ersoy, A. (2016). Patriotism as Perceived by Social Studies Teachers: An Outlook on the Individual, Society and Education. *PAU Egit Fak Derg*, (40), 205-218. DOI. 10.9779/PUJE751. https://www.researchgate.net/publication/312525254_
- Öztürk, S., & Enez, K. (2015). Determination of the perceptions of secondary education students towards environment and nature. *Journal of environmental protection and ecology*, 16 (2), 723,732. https://www.researchgate.net/publication/282973710_
- Permatasari, N. I., Sunardi, O., & Susanto, L. H. (2021). Analysis of Participation in Maintaining Environmental Cleanliness through Ecological Intelligence. *Journal of Biology Education*, 2 (2), 86-94. <https://journal.unpak.ac.id/index.php/jber/article/view/3646>
- Pillappa, P. (2012). *Civic Sense*. Excel Books. <https://www.amazon.in/Civic-Sense-Prakash-Pillappa-ebook/dp/B0085BETGC>
- Polatcan, F. (2018). Attitudes of Students in Secondary School towards the Rules of Etiquette: A Study on Development of a Scale. *Universal Journal of Educational Research*, 6(8)1760-1764. DOI.10.13189/ujer.2018.060819. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1187474.pdf>
- Ragamayi, P. S., & Babu, J. (2020). Civic Responsibility and Life Skills of School Children. *Studies in Indian Place Names (UGC Care Journal)*, 40(70), 184-196.

- Rathore, H., & Pandey, C. P. (2016). Relationship between Civic Sense and Civic Responsibility of Junior High School Students. *Journal Of Indian Education*, 42 (1), 85-92. <https://www.academia.edu/41448337/>
- Saleem., & Muneer, V. (2017). Civic sense among tribal higher secondary school students. *Scholarly Research Journal for Humanity Science & English Language*. 4(23), 6166-6171, DOI. 10. 21922/srjhsl. v4i23.9706.
- Samsu, K. H. K., Adnan, Z. H., Ismail, M. M., Fee, L. Y., Majid, A. A., & Razak, R. A. (2021). Approach in Strengthening Patriotism among Students Through Patriotism-Based Courses. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 11(12), 2160-2172.
- Sasikala, J.E.M., & Ravichandran, T. (2007). Value- Oriented School Education. *Edu Tracks*, 6(6),14-15.
- Saxena, N. R., Mishra, B.K., & Mohanty, R.K. (2005). *Teaching of Civic Education*. Surya Publication.
- Singh, V. (2019). Awareness and Attitude towards Environmental Protection among Senior Secondary Students of Kendriya Vidyalayas. *Pedagogy of Learning*, 5 (1), 23-32. https://www.researchgate.net/publication/346713647_
- Smith, J. R. R. (2011). *The Etiquette Book: A Complete Guide to Modern Manners*. New York: Sterling.
- Sowmya. C., & Kumar, S. (2023). A Study on Environmental Attitude Among Secondary School Students of Mysore District. *International Journal of*

- Indian Psychology*. 11(4), 1861-1868, DOI. 10.25215/1104.173.
<https://ijip.in/wp-content/uploads/2023/12/18.01.173.20231104.pdf>
- Srilakshmi, R., Roopa, K. S., & Altrusens. (2021). Attitude Of Female College Students on Civic Sense. *International Journal of Creative Research Thoughts*, 9(12)363-368. <https://ijcrt.org/papers/IJCRT2112349.pdf>
- Subramaniam, T. (2019). Sense of Civic Responsibility Among University Students. Responsible Education, *Learning and Teaching in Emerging Economies*, 1(2), 57-65, DOI. 10.26710/relate.v1i2.1124. <https://core.ac.uk/download/pdf/328143414.pdf>
- Syan, N., & Edinov, S. (2019). The Contributions of Discipline and Environmental Knowledge on Clean Behavior of Students in Public Elementary School 19 Kampung Baru Pariaman, West Sumatra. *The 1st International Conference on Environmental Sciences*, 34(1), DOI.10.1088/1755-1315/314/1/012060. https://www.researchgate.net/publication/335080804_
- Tarannum, A. (2016). Sustainable City Governance and Civic Sense Among Citizens. *Journal of Education and Social Sciences*, 4, (6), 258-266. <https://www.academia.edu/73959267/>
- Ullah, S., Khalid, M., & Javaid, M. A. (2020). Perceptions and Practices of Civic Values in Pakistani Society: Secondary School Students Perspective. *Pakistan Social Sciences Review*. 4 (2)359-370.

- Ullah, S.A.U., & Mashadi, A. F. (2018). Relationship Between the Qualifications of University Employees and Their Children's Civic Sense in Pakistan. *Pakistan Journal of Social Sciences* ,38(2).
- Ulman, Y. (2015). Social Ethics. *Encyclopedia of Global Bioethics*, 1-11, DOI. 10.1007/978-3-319-05544-2_395-1.
<https://www.researchgate.net/publication/275654052>
- United Nations. (1972). Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment.
- Velmurugan, K. & Balakrishnan, V. (2015). Value Preferences of Higher Secondary School Students in Relation to Community and Parental Education. *Edu tracks*, 14(11), 34-35.
- Wilcox, K. (2011). The Importance of Civic Responsibility in Higher Performing Middle Schools: An Empirical Study. *Education and Urban Society*, 43 (1)26-41, DOI. 10.1177/0013124510379826. https://www.researchgate.net/publication/258136914_
- Wulandari, N. K., Maheasy, E., Febiyanti, H., Martesya, Anggi., Putri, R. S., Purnamasari, N. D., Sasmito, T. A., & Nofandi, R. Y. (2022). Politeness Care: Instilling the Attitude of Etiquette in Elementary School Students. *International Journal of Progressive Sciences and Technologies*, 33 (2),63-68. <https://ijpsat.org/index.php/ijpsat/article/view/4446>
- Zachariou, F., Voulgari, I., Tsami, E., & Bersimis, S. (2019). Exploring the Attitudes of Secondary Education Students on Environmental Education in Relation to

their Perceptions on Environmental Problems: The Case of the Prefecture of Viotia. *Interdisciplinary Journal of Environmental and Science Education*, 16(1), DOI.10.29333/ijese/6442.<https://www.researchgate.net/publication/3382467>

87_

APPENDICES

APPENDIX. I
FAROOK TRAINING COLLEGE CALICUT
CIVIC SENSE INVENTORY
(Draft – Malayalam Version)

Dr. Afeef Tharavattath
Supervising Teacher

Suman Busthana CK
M.Ed. Student

വ്യക്തിപരമായ വിവരങ്ങൾ

പേര് :

വിദ്യാലയത്തിന്റെ പേര് :

ആൺകുട്ടി : ☐

പെൺകുട്ടി : ☐

എൻഎസ്എസ് : ☐

നോൺ എൻഎസ്എസ് : ☐

സയൻസ് ☐

കൊമേഴ്സ് ☐

ഹ്യൂമാനിറ്റീസ് ☐

നിർദ്ദേശങ്ങൾ

നിങ്ങളുടെ സമൂഹത്തിലെ ഇടപെടലുകളെ കുറിച്ച് അറിയുന്നതിനുള്ള പ്രസ്താവനകൾ ആണ് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. 1 മുതൽ 46 വരെയുള്ള പ്രസ്താവനകൾക്ക് നാല് പ്രതികരണം വീതമാണ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഓരോ പ്രസ്താവനയും ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിച്ചതിനു ശേഷം സത്യസന്ധമായി നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുക. എല്ലാ വിവരങ്ങളും ഗവേഷണ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് മാത്രമേ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയുള്ളൂ എന്നും പരിപൂർണ്ണ രഹസ്യം ആയിരിക്കുമെന്നും ഉറപ്പു നൽകുന്നു

1. നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തുമായി സിനിമ കാണാൻ പോയി .സിനിമയ്ക്ക് ഇടയിൽ ദേശീയഗാനം കേൾക്കാൻ ഇടയായെങ്കിൽ.

A. ആരും കാണാത്തതിനാൽ /ശ്രദ്ധിക്കാത്തതിനാൽ എഴുന്നേൽക്കില്ല.

B. ബഹുമാനത്തോടെ എഴുന്നേറ്റ് നിൽക്കും.

C. സിനിമ തീയേറ്ററിൽ ദേശീയഗാനം കേൾക്കുമ്പോൾ എഴുന്നേറ്റ് നിൽക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല.

D. കൂട്ടുകാരുമായി സംസാരിച്ചിരിക്കും.

2. ദേശീയ പതാക റോഡിൽ വീണു കിടക്കുന്നത് കണ്ടാൽ

A. അതെടുത്ത് വേസ്റ്റ് ബോക്സിൽ നിക്ഷേപിക്കും .

B. അധികാരികളെ അറിയിക്കും .

C. അതെടുത്തു വയ്ക്കും.

- D. കണ്ടില്ലെന്നു നടിക്കും.
3. ലോകകപ്പ് ഫുട്ബോളിൽ നിങ്ങൾ മറ്റൊരു ടീമിന്റെ ആരാധകനാണ്. ലോകകപ്പ് ഫുട്ബോളിൽ നിങ്ങളുടെ രാജ്യം (ഇന്ത്യ) യോഗ്യത നേടിയ നിങ്ങൾ പിന്തുണയ്ക്കുന്നത്
- A. സ്വന്തം രാജ്യത്തെ പിന്തുണയ്ക്കും
- B. ഇഷ്ടപ്പെട്ട ടീമിനെ (രാജ്യത്തെ) മാത്രം പിന്തുണയ്ക്കും
- C. രണ്ട് ടീമിനെയും (രാജ്യത്തെ) പിന്തുണയ്ക്കും
- D. ഏത് ടീം ജയിച്ചാലും പ്രശ്നമില്ല
4. പുതിയൊരു സ്കൂളിലേക്ക് പ്രവേശിച്ച് സുഹൃത്തിനെ തിരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ
- A. എന്റെ മതത്തിൽ ഉള്ളവർക്ക് ആദ്യ പരിഗണന നൽകും
- B. എല്ലാവരെയും ഒരുപോലെ പരിഗണിക്കും
- C. അയാളുടെ വ്യക്തിപരമായ കാര്യങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി തിരഞ്ഞെടുക്കും
- D. എന്റെ അതേ ചിന്താഗതിയുള്ള സുഹൃത്തുക്കളെ മാത്രം പരിഗണിക്കും
5. അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യം, മത സ്വാതന്ത്ര്യം, ഭരണഘന മൂല്യങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യം എന്നിവയെ കുറിച്ച് നിങ്ങൾ ഒരു ക്ലാസ്സും ചർച്ചയിലാണ്. അതിൽ നിങ്ങളുടെ സഹപാഠി ഒരു പ്രത്യേക മത വിഭാഗത്തെ കുറിച്ച് മോശമായി സംസാരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ
- A. നിശബ്ദത പാലിച്ച് ചർച്ചയിൽ നിന്നും മാറി നിൽക്കും
- B. ഭരണഘടനാ മൂല്യങ്ങളെ കുറിച്ച് സുഹൃത്തിനെ പറഞ്ഞു ബോധ്യപ്പെടുത്തും
- C. നിങ്ങളുടെ സഹപാഠിയുമായ സംവാദത്തിൽ ഏർപ്പെടും
- D. അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
6. നിങ്ങൾക്ക് പഠനശേഷം നാട്ടിലെ ഒരു കമ്പനിയിൽ ജോലി ലഭിച്ചു. ദിവസങ്ങൾക്കു ശേഷം നിങ്ങൾക്ക് വിദേശത്ത് അതിനേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ ശമ്പളം ലഭിക്കുന്ന ഒരു ജോലി ലഭിച്ചുവെങ്കിൽ
- A. വിദേശത്തേക്ക് പോകാൻ താല്പര്യം ഉള്ളതിനാൽ അങ്ങോട്ട് പോകും
- B. നാട്ടിൽ തന്നെ തുടരും
- C. വീട്ടുകാരുടെ താൽപര്യത്തിനനുസരിച്ച് നിൽക്കും
- D. ഉയർന്ന ശമ്പളം ലഭിക്കുന്നതിനാൽ വിദേശ ജോലി തിരഞ്ഞെടുക്കും
7. തൊട്ടടുത്തുള്ള സ്ഥലത്തേക്ക് സുഹൃത്തുമായി ബൈക്കിൽ പോകുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ
- A. ക്യാമറ ഉള്ളതിനാൽ ഹെൽമെറ്റ് ധരിക്കും.
- B. ഹെൽമെറ്റ് എടുക്കില്ല
- C. ഹെൽമെറ്റ് ധരിക്കും
- D. ഹെൽമെറ്റ് എടുക്കും പക്ഷേ ഉപയോഗിക്കില്ല

8. അയൽവാസിയായ പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത ഒരു കുട്ടി ബൈക്ക് എടുത്തു പോകുന്നത് കണ്ടാൽ ഞാൻ
 - A. അവനെ ബോധവൽക്കരിക്കും
 - B. കണ്ടില്ലെന്ന് നടിക്കും
 - C. പോലീസിനെ അറിയിക്കും
 - D. രക്ഷിതാക്കളെ അറിയിക്കും
9. ക്ലാസിൽ ഒരു കുട്ടി അധ്യാപകരെ അറിയാതെ അനാവശ്യമായ രീതിയിൽ മൊബൈൽ ഫോൺ ഉപയോഗിക്കുന്നത് കണ്ടാൽ ഞാൻ
 - A. അവനൊരു പ്രശ്നമാകേണ്ട എന്നുകരുതി ആരെയും അറിയിക്കില്ല.
 - B. അധ്യാപകരെ അറിയിക്കും
 - C. അധ്യാപകരിയാതെ കൊണ്ടുനടക്കാൻ സൂഹൃത്തിനെ സഹായിക്കും
 - D. സഹപാഠികളെ അറിയിക്കും
10. ക്ലാസിൽ കയറാതെ പുറത്തു കറങ്ങി നടക്കുന്ന എന്റെ സഹപാഠിയെ കണ്ടാൽ
 - A. സഹപാഠിയുടെ കൂടെ സമയം ചെലവഴിക്കും
 - B. അവനെ ശ്രദ്ധിക്കാതിരിക്കും
 - C. കാരണം തിരക്കും
 - D. അധ്യാപകനെ അറിയിക്കാൻ ശ്രമിക്കും
11. നിങ്ങളുടെ ക്ലാസിലെ ഒരു കൂട്ടം വിദ്യാർത്ഥികൾ മയക്കുമരുന്നെടുത്ത് ഉപയോഗിക്കുന്നതായി അറിഞ്ഞാൽ
 - A. അതിൽനിന്ന് പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കും
 - B. ആരും അറിയാത്തതിനാൽ അവരുടെ കൂടെ ചേരും
 - C. സൂഹൃത്തുക്കൾ ആയതിനാൽ ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
 - D. അധ്യാപകരെ അറിയിക്കാൻ ശ്രമിക്കും
12. നിങ്ങൾ ഭക്ഷണം കഴിക്കാനായി ഹോട്ടലിൽ കയറിയപ്പോൾ 14 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള ഒരു കുട്ടി അവിടെ ജോലി ചെയ്യുന്നത് കണ്ടാൽ
 - A. ജീവിക്കാൻ വേണ്ടിയല്ലേ എന്നുകരുതി മിണ്ടാതിരിക്കും
 - B. ചെൽഡ് ലൈനിൽ അറിയിക്കും
 - C. ബാലവേല തെറ്റാണെന്ന് ഹോട്ടൽ അധികാരികളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തും
 - D. അവിടെ നിന്നും ഭക്ഷണം കഴിച്ച് ഇറങ്ങി പോരും
13. നിങ്ങളുടെ സഹപാഠി പരീക്ഷക്ക് കോപ്പിയടിക്കുന്നത് കണ്ടാൽ
 - A. അധ്യാപകൻ അറിയാതെ കോപ്പിയടിക്കാൻ സഹായിക്കും

- B. ഇനി ഇത് തുടരരുത് എന്ന് അവനോട് പറയും
 - C. ഞാനും അവനോടു ഉത്തരങ്ങൾ ചോദിക്കും
 - D. സുഹൃത്ത് ആയതിനാൽ അവന് ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
14. നിങ്ങൾ യാത്ര ചെയ്യുന്ന ബസ്സിലെ പുതിയ കണ്ടക്ടർ കുട്ടികളോടുള്ള ദേഷ്യം കാരണം വിദ്യാർത്ഥികളെ കയറ്റാതെ പോയെങ്കിൽ
- A. അവരെ ചീത്ത വിളിക്കും
 - B. പോലീസിനെ അറിയിക്കും
 - C. കണ്ടക്ടറെ കൈകാര്യം ചെയ്യും
 - D. ഒന്നും പ്രതികരിക്കില്ല
15. ഞാൻ ബസ്സിന് കാത്തുനിൽക്കുമ്പോൾ എന്റെ അടുത്തുനിന്ന് ഒരാൾ പുകവലിക്കുന്നെങ്കിൽ
- A. പൊതുസ്ഥലത്ത് നിന്നും പുകവലിക്കരുതെന്ന് പറയും
 - B. അത് സഹിച്ച് അവിടെത്തന്നെ നിൽക്കും
 - C. അവിടെ നിന്നും മാറി നിൽക്കും.
 - D. അയാളോട് ദേഷ്യപ്പെടും
16. നിങ്ങൾ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ റേഷൻ കടയിൽ പോയപ്പോൾ തിരക്കുകാരണം നീണ്ട വരിയുടെ അവസാനം നിൽക്കേണ്ടി വന്നാൽ
- A. എങ്ങനെയെങ്കിലും മുന്നിലെത്താൻ ശ്രമിക്കും
 - B. ശാന്തമായി ക്യൂവിൽ നിന്ന് സാധനങ്ങൾ വാങ്ങിക്കും
 - C. മറ്റുള്ളവരോട് സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും
 - D. സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ പറഞ്ഞയച്ച അമ്മയെ പഴിച്ചുകൊണ്ട് ക്യൂവിൽ നിൽക്കും
17. നിങ്ങൾ അത്യാവശ്യമായി ഒരു സ്ഥലത്തേക്ക് പോകുമ്പോൾ ഗതാഗതക്കുരുക്കിൽ പെട്ടാൽ
- A. തടസ്സം നീക്കി കിട്ടാൻ ബഹളമുണ്ടാക്കി കൊണ്ടിരിക്കും
 - B. ഗതാഗതക്കുരുക്ക് തീരുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കും
 - C. മറ്റുള്ളവരോട് പ്രശ്നം തിരക്കി അത് പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കും
 - D. പോലീസിനെ വിളിച്ചു വിവരമറിയിക്കും
18. നിങ്ങൾ ബസ്സിൽ യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ യാത്രയ്ക്കിടയിൽ കഴിച്ച ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ, വെള്ളം എന്നിവയുടെ വേസ്റ്റ്
- A. പുറത്തേക്കു വലിച്ചെറിയും
 - B. കൊണ്ടുനടക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടാകും എന്നതിനാൽ ബസ്സിൽ തന്നെ നിക്ഷേപിക്കും
 - C. കവറിലാക്കി കയ്യിൽ കരുതി ഇറങ്ങിയശേഷം പുറത്തേക്ക് കളയും

- D. വണ്ടിയിൽ നിന്നും ഇറങ്ങിയശേഷം വേസ്റ്റ് ബോക്സിൽ നിക്ഷേപിക്കും
19. നിങ്ങൾ വരാൻ പോകുന്ന മോഡൽ എക്സാമിന് വേണ്ടി തയ്യാറെടുക്കുമ്പോൾ നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തുക്കൾ നിങ്ങളുടെ പഠനത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നുവെങ്കിൽ
- A. അവരോട് ദേഷ്യപ്പെട്ട് മാറിയിരിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടും
- B. അവിടുന്ന് ദേഷ്യപ്പെട്ട് എഴുന്നേറ്റ് പോകും
- C. അവർക്ക് ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
- D. അവരെയും തന്റെ പഠനത്തിൽ പങ്കാളിയാക്കാൻ ശ്രമിക്കും
20. നിങ്ങൾ നടന്നു പോകുമ്പോൾ ഒരു വ്യക്തി പൊതു ജലാശയത്തിലേക്ക് മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്നത് കണ്ടാൽ
- A. നിങ്ങൾ അത് തടയാൻ ശ്രമിക്കും
- B. അയാളെ ബോധവൽക്കരിക്കും
- C. അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതെ പോകും
- D. അധികാരികളെ അറിയിക്കും
21. നിങ്ങളുടെ സ്കൂളിൽ ഒരു അതിഥി വരുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഇന്ന് വൈകുന്നേരം സ്കൂൾ പരിസര ശുചീകരണം ഉണ്ടാകുമെന്ന് അധ്യാപകൻ അറിയിച്ചാൽ
- A. എന്തെങ്കിലും കാരണങ്ങൾ പറഞ്ഞു ഒഴിഞ്ഞു മാറും
- B. എല്ലാവരുടെയും കൂടെ അതിൽ പങ്കുചേരും
- C. ഞാൻ ഒരാൾ പങ്കെടുത്തില്ലെങ്കിലും പ്രശ്നമില്ല എന്നതിനാൽ ഞാൻ വീട്ടിൽ പോകും
- D. വൈകുന്നേരം സുഹൃത്തുക്കളുടെ കൂടെ പുറത്തുപോകും
22. പൊതുസ്ഥലത്ത് ആരെങ്കിലും തുപ്പുകയോ മൃത്രമൊഴിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് കണ്ടാൽ ഞാൻ
- A. ശ്രദ്ധിക്കാത്ത രീതിയിൽ നടന്നുപോകും
- B. അവരോട് ദേഷ്യപ്പെടും
- C. അവരെ ബോധവൽക്കരിക്കും
- D. ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളെ അറിയിക്കും
23. റോഡിലൂടെ പോകുമ്പോൾ 500 രൂപ കളഞ്ഞു കിട്ടിയാൽ ഞാൻ
- A. അത് എടുക്കാതെ നടന്നു പോകും
- B. ഉടമസ്ഥനെ കണ്ടെത്താൻ ശ്രമിക്കും
- C. മറ്റാരും കാണാതെ കീഴയിൽ ആക്കും
- D. എനിക്കിഷ്ടപ്പെട്ട സാധനങ്ങൾ വാങ്ങും

24. ഗുതിപ്പെട്ട് പരീക്ഷക്ക് വേണ്ടി പോകുന്നതിനിടയിൽ ഒരു അപകടം കണ്ടാൽ ഞാൻ
 - A. പരീക്ഷ എന്ന നിലക്ക് പെട്ടെന്ന് സ്കൂളിലേക്ക് പോകും
 - B. രക്ഷാപ്രവർത്തനത്തിന് വേണ്ടി പരീക്ഷ മാറ്റിവെക്കും
 - C. രക്ഷാപ്രവർത്തനത്തിന് ഉള്ള സജ്ജീകരണങ്ങൾ ഒരുക്കും
 - D. തനിക്ക് അറിയാവുന്ന ആളാണെങ്കിൽ രക്ഷിക്കാൻ ശ്രമിക്കും
25. പാലിയേറ്റീവ് കെയറിന് വേണ്ടി പിരിവ് നടത്തുന്നതിന് നിങ്ങളോട് പങ്കുചേരാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ
 - A. കറേ വീട് കയറിയിറങ്ങണം എന്ന മടി കാരണം പോകില്ല
 - B. മറ്റൊരാളിലും ആവശ്യമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു പിന്മാറും
 - C. അവരുടെ കൂടെ പ്രവർത്തിക്കും
 - D. സുഹൃത്തിനെ ഏൽപ്പിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടും
26. നിങ്ങൾ സഹജമായി ഫുൾ ചാർജ് കൊടുത്ത് ബസ്സിൽ യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ പ്രായമായ ആളുകൾ ബസ്സിൽ കയറിയാൽ
 - A. ഫുൾ ചാർജ് കൊടുത്ത് കയറിയത് കൊണ്ട് എഴുന്നേറ്റ് കൊടുക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല
 - B. സുഹൃത്തിനോട് എഴുന്നേറ്റ് കൊടുക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടും
 - C. സ്വയം എഴുന്നേറ്റു കൊടുക്കും
 - D. മറ്റൊരാളിലും എഴുന്നേറ്റു കൊടുത്തോളം എന്ന് കരുതും
27. നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്ത് മറ്റൊരാളുമായി വഴക്ക് കൂടുന്നത് കണ്ടാൽ
 - A. സുഹൃത്ത് ആ പ്രശ്നത്തിൽ ഉള്ളതുകൊണ്ട് മാത്രം അവന്റെ ഭാഗം ചേർന്ന് അതിൽ ഇടപെടും
 - B. അത് തനിക്കൊരു പ്രശ്നമാകും എന്ന് കരുതി അതിൽ നിന്നും ഒഴിഞ്ഞു മാറും
 - C. അതിൽ ഇടപെട്ട് പ്രശ്നം ഒത്തുതീർപ്പാക്കാൻ ശ്രമിക്കും
 - D. മറ്റൊരാളിലും പരിഹരിക്കട്ടെ എന്ന് കരുതി മാറി നിൽക്കും
28. നിങ്ങളുടെ അധ്യാപകൻ നിങ്ങളുടെ സഹപാഠിയെ ചെയ്യാത്ത തെറ്റിന്റെ പേരിൽ ചീത്ത പറഞ്ഞു. അതുകൊണ്ട് അവൻ അധ്യാപകന്റെ കാരിന്റെ ചിലത് തകർത്തു എങ്കിൽ ഞാൻ
 - A. തെറ്റ് ചെയ്യാതെ ശകാരിച്ചതിന് അവന്റെ ഭാഗം ചേരും
 - B. അധ്യാപകന്റെ അടുത്തു പോയി നിരപരാധിത്വം അറിയിക്കാൻ പറയും
 - C. ഒന്നും പ്രതികരിക്കില്ല
 - D. അധ്യാപകൻ ആയതുകൊണ്ട് എന്തു പറഞ്ഞാലും അംഗീകരിക്കണം എന്നു പറയും
29. നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തുക്കളുമായി പോകുന്ന നേരത്ത് സാമൂഹ്യവിരുദ്ധർ നിങ്ങളുടെ

സൂളിലേക്ക് അതിക്രമിച്ചു കയറുന്നത് കണ്ടാൽ

- A. സ്കൂൾ അധികാരികളെ വിവരമറിയിക്കും
- B. പോലീസിനെ വിവരമറിയിക്കും
- C. ശ്രദ്ധിക്കാത്ത രീതിയിൽ നടന്നുപോകും
- D. സുഹൃത്തുക്കളെയും അവിടെയുള്ള നാട്ടുകാരെയും ചേർത്ത് അവരെ പുറത്താക്കാൻ ശ്രമിക്കും

30. നിങ്ങൾ നടന്ന പോകുമ്പോൾ മദ്യപിച്ചുകൊണ്ട് ഒരാൾ മറ്റുള്ളവരുമായിട്ട് പ്രശ്നമുണ്ടാക്കുന്നത് കാണാൻ ഇടയായാൽ

- A. അത് ശ്രദ്ധിക്കാത്ത രീതിയിൽ നടന്നുപോകും
- B. പോലീസിനെ അറിയിക്കും
- C. അയാളുമായിട്ട് വഴക്കുണ്ടാക്കും
- D. അതിൽ ഇടപെട്ട് അയാളെ പിന്തിരിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കും

31. വീട്ടിലെ പ്ലാസ്റ്റിക് മറ്റു മാലിന്യങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി ഞാൻ

- A. അത് കത്തിച്ചു കളയും
- B. ഹരിത കർമ്മ സേനയ്ക്ക് നൽകും
- C. പുറത്തേക്ക് വലിച്ചെറിയും
- D. അയലക്കത്തേക്ക് വലിച്ചെറിയും

32. പൊതു ടാപ്പിൽ നിന്നും വെള്ളം പാഴായി പോകുന്നത് കണ്ടാൽ ഞാൻ

- A. അധികാരികളെ അറിയിക്കും
- B. ജലം പാഴാകുന്നത് തടയാൻ ശ്രമിക്കും
- C. പൊതു ടാപ്പ് അടക്കുന്നത് എന്റെ ഉത്തരവാദിത്തമല്ല
- D. ആരെയും അറിയിക്കാൻ ശ്രമിക്കില്ല

33. മാർക്കറ്റിലേക്ക് സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ പോകുമ്പോൾ ഞാൻ

- A. തുണിസഞ്ചി കൊണ്ടുപോകും
- B. അവിടുന്ന് ലഭിക്കുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് കവറിൽ കൊണ്ടുവരും
- C. ഒന്നും കയ്യിൽ കരുതിയില്ല
- D. പ്ലാസ്റ്റിക് കവർ കൊണ്ടുപോകും

34. സൂളിൽ നിന്നും പ്രകൃതി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കാൻ അധ്യാപകൻ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ ഞാൻ

- A. അധ്യാപകൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു എന്നുള്ളത് കൊണ്ട് അതിൽ പങ്കുചേരും
- B. മറ്റെന്തെങ്കിലും കാരണം പറഞ്ഞു ഒഴിഞ്ഞു മാറും

- C. അദ്ധ്യാപകന്റെ വാക്കിന് ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
 - D. ഇഷ്ടത്തോടെ അത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാകും
35. ഇലക്ട്രിസിറ്റി ഉപയോഗം കുറയ്ക്കാൻ വേണ്ടി ഞാൻ
- A. സോളാർ ഉപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും
 - B. ആവശ്യത്തിനനുസരിച്ച് മാത്രം വൈദ്യുതി ഉപയോഗിക്കും
 - C. ആറ്റമണിക്ക് ശേഷം ഇലക്ട്രിക് ഉപകരണങ്ങളുടെ ഉപയോഗം കുറയ്ക്കും
 - D. കൂടുതൽ വോൾട്ടേജ് ഉള്ള ബൾബും ഫാനും ഉപയോഗിക്കില്ല
36. യാത്രയ്ക്കിടയിൽ നിങ്ങൾക്ക് പൊതു ടോയ്ലറ്റ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടി വന്നു .ഉപയോഗത്തിന് ശേഷം
- A. വൃത്തിയാക്കി എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തും
 - B. പൊതു ടോയ്ലറ്റ് ആയതിനാൽ ഞാൻ വൃത്തിയാക്കേണ്ടതില്ല
 - C. അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിക്കാറില്ല
 - D. അതിന് വൃത്തിയാക്കാൻ നിയമിക്കപ്പെട്ടവർ വൃത്തിയാക്കട്ടെ എന്ന് കരുതും
37. നിങ്ങൾ ഒരു ചരിത്ര മ്യൂസിയം സന്ദർശിക്കുന്ന സമയത്ത് മറ്റുള്ള സന്ദർശകർ ഓരോ വസ്തുക്കളും തൊട്ടു നോക്കുന്നത് നിങ്ങൾ കാണുന്നുവെങ്കിൽ
- A. ഞാനും അത് തൊട്ടുനോക്കും
 - B. അവരെ വിലക്കും
 - C. അവരെ ശ്രദ്ധിക്കാതിരിക്കും
 - D. അവിടെയുള്ള അധികാരികളെ അറിയിക്കും
38. സ്കൂളിന്റെ ഭാഗമായിട്ടുള്ള കൃഷിത്തോട്ടം മോശം അവസ്ഥയിൽ കണ്ടാൽ
- A. സുഹൃത്തുക്കളോടൊപ്പം ചേർന്ന് അത് നവീകരിക്കും
 - B. ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ട സ്കൂൾ അധികാരികളെ വിവരമറിയിക്കും
 - C. സ്വയം ആ കൃഷിത്തോട്ടം നവീകരിക്കും
 - D. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
39. ക്ലാസ്സ് കഴിഞ്ഞ് വീട്ടിൽ എത്തിയാലുടൻ എന്റെ വസ്തുക്കൾ ഞാൻ
- A. മാതാവിനെ ഏൽപ്പിക്കും
 - B. ഞാൻ തന്നെ അലക്കിയിടും
 - C. സഹോദരങ്ങളെ ഏൽപ്പിക്കും
 - D. ശ്രദ്ധിക്കാതെ മറ്റെവിടെയെങ്കിലും ഇടം

40. ക്ലാസിൽ നിന്ന് ഞാൻ ഭക്ഷണം കഴിച്ച ശേഷം
- A. അടച്ചുവെച്ച് വീട്ടിൽ കൊണ്ടുപോകും
 - B. അപ്പോൾ തന്നെ കഴുകിയെടുത്ത് വയ്ക്കും
 - C. വീട്ടിൽ എത്തിയതിനു ശേഷം മാതാവിനെ/ പിതാവിനെ ഏൽപ്പിക്കും
 - D. തൊട്ടടുത്ത ദിവസം വൃത്തിയാക്കും
41. ഹോട്ടലിൽ കയറി ഭക്ഷണം കിട്ടാൻ നേരം വൈകിയാൽ
- A. അവരോട് കയർത്തു സംസാരിക്കും
 - B. വൈകുന്നതിനുള്ള കാര്യം തിരക്കും
 - C. അക്ഷമയോടെ കാത്തിരിക്കും
 - D. ദേഷ്യപ്പെട്ടു കൊണ്ട് മറ്റൊരു ഹോട്ടലിലേക്ക് പോകും
42. സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങളെ കുറിച്ച് സൂട്ടിൽ നടക്കുന്ന ചർച്ചയിൽ നിങ്ങളോട് പെട്ടെന്ന് സംസാരിക്കുവാൻ വേണ്ടി അദ്ധ്യാപകൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ
- A. അദ്ധ്യാപകൻ പറഞ്ഞതിനാൽ ഇഷ്ടമില്ലെങ്കിലും അത് ചെയ്യും
 - B. എന്തെങ്കിലും കാരണം പറഞ്ഞു ഒഴിഞ്ഞു മാറും
 - C. സുഹൃത്തിനെ ഏൽപ്പിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടും
 - D. ഉത്തരവാദിത്വത്തോട് കൂടി ഏറ്റെടുക്കും
43. നിങ്ങൾ വിഷമിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്ത് മറ്റൊരാൾ നിങ്ങളോട് എന്തെങ്കിലും സഹായം ചോദിച്ചു വന്നാൽ
- A. അവരോട് ദേഷ്യപ്പെടും
 - B. ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
 - C. സഹായിക്കാൻ പറ്റിയില്ലെങ്കിലും കേൾക്കാൻ ശ്രമിക്കും
 - D. സ്വന്തം മാനസികാവസ്ഥ മനസിലാക്കിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കും
44. എന്റെ വീട്ടിലെ രണ്ട് അംഗങ്ങൾ തമ്മിൽ അയൽ വീട്ടുകാരെ കുറ്റം പറയുന്നത് എന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടാൽ ഞാൻ
- A. അവിടെ നിന്നും ഒഴിഞ്ഞു മാറും
 - B. മറ്റുള്ളവരെ കുറ്റം പറയുന്നത് തെറ്റാണെന്ന് അവരോട് പറയും
 - C. വീട്ടുകാരെ അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ട് അവരുടെ കൂടെ ചേർന്ന് സംസാരിക്കും
 - D. വീട്ടുകാരായതിനാൽ എതിർക്കാൻ പോകില്ല
45. പരീക്ഷാ റിസൽട്ട് വന്നതിനുശേഷം നിങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കൾ നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തിനെ കുറിച്ച് പുകഴ്ത്തി സംസാരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ
- A. അവരോട് ദേഷ്യപ്പെടും

- B. കേട്ടില്ലെന്നു നടിക്കും
 - C. അതിനെ അംഗീകരിക്കും
 - D. അവിടെ നിന്നും മാറി നിൽക്കും
46. നിങ്ങളുടെ സ്കൂളിൽ തികച്ച 10 മുതൽ 11 മണിക്ക് വരെ ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ് നടക്കുകയാണെന്ന് അധ്യാപകൻ അറിയിച്ചിരുന്നു. എങ്കിൽ ഞാൻ
- A. കൃത്യസമയത്ത് എത്താൻ ശ്രമിക്കും
 - B. ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ് ആയതിനാൽ സമയത്തിന് എത്തണം എന്ന് നിർബന്ധമില്ല
 - C. അന്നേ ദിവസം വരാതിരിക്കും
 - D. ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ് ഇഷ്ടമില്ലാത്തതിനാൽ അത് കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം ക്ലാസിൽ പ്രവേശിക്കും

APPENDIX. II
FAROOK TRAINING COLLEGE CALICUT
CIVIC SENSE INVETORY
(Draft – English Version)

Dr. Afeef Tharavattath
Supervising Teacher

Suman Busthana CK
M.Ed. Student

Personal information:

Name :

School name :

Gender: Male ☐ Female ☐

Stream : Science ☐ Commerce ☐
Humanities ☐

NSS ☐ non-NSS ☐

Instructions:

The statements below are about your social interactions. There are four responses for each statement, from 1 to 46. Please read each statement carefully and respond truthfully about yourself. All information will be used solely for research purposes and will be kept completely confidential."

1. "If you go to watch a movie with a friend and the national anthem is played in between,
 - A. You won't stand up because no one else is standing up/you don't feel like it.
 - B. You will stand up with respect.
 - C. You don't need to stand up when the national anthem is played in the movie theatre.
 - D. You will continue talking with your friends."
2. "If you see the national flag fallen on the road,
 - A. You will pick it up and put it in the waste box.
 - B. You will inform the authorities.
 - C. You will pick it up and respectably set it aside.
 - D. You will pretend you didn't see it."

3. "In the FIFA World Cup, you are a fan of another team, but your country (India) has qualified. You will:
 - A. Support your own country.
 - B. Support only your favorite team (not your country).
 - C. Support both teams (your country and your favorite team).
 - D. It doesn't matter which team wins, you're okay with it."
4. "When selecting friends at a new school,
 - A. I will give priority to those who share my religion.
 - B. I will consider everyone equally.
 - C. I will choose based on personal qualities and characteristics.
 - D. I will only consider friends who share my same thoughts and opinions."
5. "If a classmate speaks ill of a particular religious group during a classroom discussion on the importance of freedom of opinion, religious freedom, and constitutional values,
 - A. You will remain silent and withdraw from the discussion.
 - B. You will explain constitutional values to your friend and clarify their misconceptions.
 - C. You will engage in a debate with your classmate.
 - D. You will ignore such comments and not pay attention to them."
6. "If, after studying, you got a job in a company in your country, but later got a better-paying job offer abroad,
 - A. You will go abroad because you are interested in going there.
 - B. You will continue to work in your home country.
 - C. You will decide based on your family's interests.
 - D. You will choose the foreign job because of the higher salary."
7. "If you're going to a nearby place with a friend on a bike,
 - A. I will wear a helmet because I have one.
 - B. I won't bring a helmet.
 - C. I will wear a helmet.
 - D. I will bring a helmet but won't wear it."

8. "If you see a minor neighbour taking a bike and riding it away,
 - A. I will enlighten him (about the potential dangers).
 - B. I will pretend I didn't see it.
 - C. I will inform the police.
 - D. I will inform his parents."
9. "If you see a child inappropriately using a mobile phone in class without the teacher's knowledge,
 - A. I won't tell anyone, thinking it's not a big deal.
 - B. I will inform the teacher.
 - C. I will help my friend without the teacher's knowledge.
 - D. I will tell my classmates."
10. "If you see your classmate wandering outside the classroom instead of attending class,
 - A. I will spend time with my classmate.
 - B. I will ignore him.
 - C. I will ask him the reason.
 - D. I will try to inform the teacher."
11. "If you come to know that a group of students in your class are using drugs,
 - A. I will try to distance myself from them.
 - B. I will join them since no one else knows.
 - C. I won't pay attention since they are my friends.
 - D. I will try to inform the teacher."
12. "If you see a child below 14 years working in a hotel where you went to eat,
 - A. I will ignore it thinking it's not my concern.
 - B. I will inform the Child Line.
 - C. I will convince the hotel authorities that child labour is wrong.
 - D. I will eat and leave the place without doing anything."
13. "If you see your classmate cheating during an exam,
 - A. I will help them cheat without the teacher's knowledge.
 - B. I will tell them not to continue cheating.
 - C. I will also ask them for answers.
 - D. I won't pay attention since they are my friend."
14. "If the new bus conductor doesn't allow students to board the bus due to a grudge against children,
 - A. I will scold them.
 - B. I will inform the police.
 - C. I will handle the conductor.
 - D. I won't react at all."
15. "If someone is smoking next to me while I'm waiting for the bus,
 - A. I will tell them not to smoke in public.
 - B. I will tolerate it and stand there.

- C. I will move away from them.
 - D. I will get angry with them."
16. "If you have to stand in a long queue to buy essentials at a ration shop due to a crowd,
- A. I will try to somehow get to the front of the queue.
 - B. I will patiently wait in the queue and buy the essentials.
 - C. I will chat with others in the queue.
 - D. I will scold my mother who sent me to buy the essentials."
17. "If you get stuck in a traffic jam while going to an urgent destination,
- A. I will honk continuously and try to force my way through.
 - B. I will wait patiently until the traffic clears.
 - C. I will try to find an alternative solution with the help of others.
 - D. I will call the police and inform them about the situation."
18. When traveling by bus, what do you do with the waste like food packaging, water bottles, etc., generated during the journey?
- A. Throw them out of the window.
 - B. Since it's difficult to carry them, I will leave them in the bus.
 - C. I will collect them in a bag and dispose of them outside after getting off the bus.
 - D. After getting off the bus, I will deposit them in the waste box.

19. When you're preparing for an upcoming exam and your friends are distracting you from your studies,
 - A. I will get angry with them and ask them to leave me alone.
 - B. I will get annoyed and leave the place.
 - C. I will ignore them and continue studying.
 - D. I will try to involve them in my studies as well.
20. If you see someone polluting a public water source while you're walking,
 - A. You will try to stop them.
 - B. You will raise awareness about the issue to them.
 - C. You will ignore it and keep walking.
 - D. You will inform the authorities.
21. If the teacher announces that there will be a school cleaning program in the evening as part of a guest's visit to your school,
 - A. I will make up some excuses and avoid it.
 - B. I will participate in it along with everyone else.
 - C. I won't participate, but I don't think it's a problem, so I'll go home.
 - D. I will go out with my friends in the evening.
22. If you see someone littering or urinating in a public place,
 - A. I will ignore it and walk away.
 - B. I will get angry with them.
 - C. I will raise awareness about the issue to them.
 - D. I will inform the relevant authorities.
23. If you find a 500 rupee note while walking on the road,
 - A. I will leave it and keep walking.
 - B. I will try to find the owner.
 - C. If no one is looking, I will put it in my pocket.
 - D. I will use it to buy something I like.
24. If I witness an accident while rushing to an exam,
 - A. I will prioritize the exam and go to school.
 - B. I will postpone the exam and help with the rescue efforts.
 - C. I will prepare the necessary equipment for rescue efforts.
 - D. If I know the person involved, I will try to rescue them.
25. If someone asks you to participate in a charity event for palliative care,
 - A. I will not go due to the fear of seeing suffering patients.
 - B. I will excuse myself by saying I have something else to do.
 - C. I will participate and work with them.
 - D. I will ask them to assign a friend to accompany me.
26. When you're traveling by bus with your friend and elderly people get on,
 - A. I won't give up my seat because I paid full fare.
 - B. I will ask my friend to give up their seat.
 - C. I will voluntarily give up my seat.
 - D. I will think someone else will give up their seat.

27. If you see your friend arguing with someone else,
- A. You will take your friend's side and intervene in the argument.
 - B. You will think it's not your problem and stay out of it.
 - C. You will try to mediate and resolve the issue.
 - D. You will think someone else will handle it and stay out of it.
28. If your teacher wrongly accuses your classmate of doing something wrong, and your classmate gets angry and breaks your teacher's car windshield,
- A. I will support my classmate because they were wrongly accused.
 - B. I will go to the teacher and explain my classmate's innocence.
 - C. I won't do anything.
 - D. I will agree with the teacher no matter what they say.
29. If you see anti-social elements trespassing into your school while you're walking with your friends,
- A. I will inform the school authorities.
 - B. I will inform the police.
 - C. I will ignore it and keep walking.
 - D. I will gather my friends and the locals to try to chase them away.
30. If you see someone drunk and causing trouble with others while you're walking,
- A. I will ignore it and keep walking.
 - B. I will inform the police.
 - C. I will argue with him.
 - D. I will intervene and try to calm him down.
31. To dispose of plastic waste at home, I will:
- A. Burn it.
 - B. Give it to the Green Army (a program for proper waste disposal).
 - C. Throw it outside.
 - D. Throw it into the neighbour's yard.
32. If you see water wasting from a public tap,
- A. I will inform the authorities.
 - B. I will try to stop the waste by closing the tap.
 - C. It's not my responsibility to shut off the public tap.
 - D. I won't try to inform anyone.
33. When going to the market to buy things, I will:
- A. Bring a cloth bag.
 - B. Bring the plastic cover they provide.
 - C. Not bring anything.
 - D. Bring a plastic cover.
34. If the teacher asks me to participate in environmental conservation activities at school,

- A. I will participate because the teacher asked me to.
 - B. I will excuse myself by giving some other reason.
 - C. I will ignore the teacher's request.
 - D. I will enthusiastically participate in such activities.
35. To reduce electricity usage, I will:
- A. Promote the use of solar power.
 - B. Use electricity only when necessary.
 - C. Reduce the use of electric appliances after 6 PM.
 - D. Not use bulbs and fans with higher wattage.
36. After using a public toilet during a journey, I will:
- A. Make sure to clean it afterwards.
 - B. I don't need to clean it since it's a public toilet.
 - C. I don't pay attention to such things.
 - D. I think someone else will clean it, so I don't need to.
37. If you see other visitors touching exhibits in a history museum,
- A. I will also touch them.
 - B. I will warn them.
 - C. I will ignore them.
 - D. I will inform the museum authorities.
38. If you see the school garden in a bad condition,
- A. I will join my friends to renovate it.
 - B. I will inform the school authorities about it.
 - C. I will renovate the garden myself.
 - D. I will not pay attention to such things.
39. As soon as I reach home after class,
- A. I will give my clothes to my mother.
 - B. I will wash them myself.
 - C. I will give them to my siblings.
 - D. I will carelessly throw them somewhere.
40. After I finish eating in class,
- A. I will take the leftovers home and store them.
 - B. I will wash and put away the dishes immediately.
 - C. I will give the dishes to my mother/father after reaching home.
 - D. I will clean them the next day.
41. If I go to a hotel and there is a delay in getting food,
- A. I will scold them and argue.
 - B. I will patiently wait and understand the reason for the delay.
 - C. I will wait anxiously.
 - D. I will get angry and go to another hotel.

42. If the teacher asks me to speak in a school discussion about violence against women,
- A. I will do it even if I don't want to, because the teacher said so.
 - B. I will excuse myself by giving some reason.
 - C. I will ask my friend to do it instead.
 - D. I will take responsibility and do it with enthusiasm.
43. When you are in a bad mood and someone comes to ask you for help,
- A. I will get angry with them.
 - B. I will ignore them.
 - C. I will try to listen to them, even if I can't help.
 - D. I will try to explain my own emotional state to them.
44. If I notice two members of my household blaming the neighbour's,
- A. I will stay away from there.
 - B. I will tell them that blaming others is wrong.
 - C. I will join them and speak negatively about the neighbours too.
 - D. I won't oppose them because they are family members.
45. After the exam results are out, your parents are praising your friend and talking about them,
- A. I will get angry with them.
 - B. I will pretend I didn't hear it.
 - C. I will accept it (and feel happy for my friend).
 - D. I will leave the place.
46. The teacher has informed you that there will be an awareness class in your school on Thursday from 10 to 11 am.
- A. I will try to arrive on time.
 - B. Since it's an awareness class, I don't need to arrive on time.
 - C. I won't come to school that day.
 - D. I don't like awareness classes, so I will join the class after it's over.

APPENDIX. III
FAROOK TRAINING COLLEGE CALICUT
CIVIC SENSE INVENTORY
(Final – Malayalam Veresion)

Dr. Afeef Tharavattath
Supervising Teacher

Suman Busthana CK
M.Ed. Student

വ്യക്തിപരമായ വിവരങ്ങൾ

പേര് :

വിദ്യാലയത്തിന്റെ പേര് :

ആൺകുട്ടി : ☐

പെൺകുട്ടി : ☐

എൻഎസ്എസ് : ☐

നോൺ എൻഎസ്എസ് : ☐

സയൻസ് ☐

കൊമേഴ്സ് ☐ ഹ്യൂമാനിറ്റീസ് ☐

നിർദ്ദേശങ്ങൾ

നിങ്ങളുടെ സമൂഹത്തിലെ ഇടപെടലുകളെ കുറിച്ച് അറിയുന്നതിനുള്ള പ്രസ്താവനകൾ ആണ് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. 1 മുതൽ 38 വരെയുള്ള പ്രസ്താവനകൾക്ക് നാല് പ്രതികരണം വീതമാണ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഓരോ പ്രസ്താവനയും ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിച്ചതിനു ശേഷം സത്യസന്ധമായി നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുക. എല്ലാ വിവരങ്ങളും ഗവേഷണ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് മാത്രമേ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയുള്ളൂ എന്നും പരിപൂർണ്ണ രഹസ്യം ആയിരിക്കുമെന്നും ഉറപ്പു നൽകുന്നു

1. നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തുമായി സിനിമ കാണാൻ പോയി .സിനിമയ്ക്ക് ഇടയിൽ ദേശീയഗാനം കേൾക്കാൻ ഇടയായെങ്കിൽ.
 - A. ആരും കാണാത്തതിനാൽ /ശ്രദ്ധിക്കാത്തതിനാൽ എഴുന്നേൽക്കില്ല.
 - B. ബഹുമാനത്തോടെ എഴുന്നേറ്റ് നിൽക്കും.
 - C. സിനിമ തീയേറ്ററിൽ ദേശീയഗാനം കേൾക്കുമ്പോൾ എഴുന്നേറ്റു നിൽക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല.
 - D. കൂട്ടുകാരുമായി സംസാരിച്ചിരിക്കും.
2. അഭിപ്രായ സ്വാതന്ത്ര്യം, മത സ്വാതന്ത്ര്യം, ഭരണഘന മൂല്യങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യം എന്നിവയെ കുറിച്ച് നിങ്ങൾ ഒരു ക്ലാസ് റൂം ചർച്ചയിലാണ്. അതിൽ നിങ്ങളുടെ സഹപാഠി ഒരു പ്രത്യേക മത വിഭാഗത്തെ കുറിച്ച് മോശമായി സംസാരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ
 - A. നിശബ്ദത പാലിച്ച് ചർച്ചയിൽ നിന്നും മാറി നിൽക്കും
 - B. ഭരണഘടനാ മൂല്യങ്ങളെ കുറിച്ച് സുഹൃത്തിനെ പറഞ്ഞു ബോധ്യപ്പെടുത്തും

- C. നിങ്ങളുടെ സഹപാഠിയുമായ സംവാദത്തിൽ ഏർപ്പെടും
 - D. അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
3. നിങ്ങൾക്ക് പഠനശേഷം നാട്ടിലെ ഒരു കമ്പനിയിൽ ജോലി ലഭിച്ചു. ദിവസങ്ങൾക്കു ശേഷം നിങ്ങൾക്ക് വിദേശത്ത് അതിനേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിൽ ശമ്പളം ലഭിക്കുന്ന ഒരു ജോലി ലഭിച്ചുവെങ്കിൽ
- A. വിദേശത്തേക്ക് പോകാൻ താല്പര്യം ഉള്ളതിനാൽ അങ്ങോട്ട് പോകും
 - B. നാട്ടിൽ തന്നെ തുടരും
 - C. വീട്ടുകാരുടെ താൽപര്യത്തിനനുസരിച്ച് നിൽക്കും
 - D. ഉയർന്ന ശമ്പളം ലഭിക്കുന്നതിനാൽ വിദേശ ജോലി തിരഞ്ഞെടുക്കും
4. തൊട്ടടുത്തുള്ള സ്ഥലത്തേക്ക് സുഹൃത്തുമായി ബൈക്കിൽ പോകുന്നതിൽ ഞാൻ
- A. ക്യാമറ ഉള്ളതിനാൽ ഹെൽമെറ്റ് ധരിക്കും.
 - B. ഹെൽമെറ്റ് എടുക്കില്ല
 - C. ഹെൽമെറ്റ് ധരിക്കും
 - D. ഹെൽമെറ്റ് എടുക്കും പക്ഷേ ഉപയോഗിക്കില്ല
5. അയൽവാസിയായ പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത ഒരു കുട്ടി ബൈക്ക് എടുത്തു പോകുന്നത് കണ്ടാൽ ഞാൻ
- A. അവനെ ബോധവൽക്കരിക്കും
 - B. കണ്ടില്ലെന്ന് നടിക്കും
 - C. പോലീസിനെ അറിയിക്കും
 - D. രക്ഷിതാക്കളെ അറിയിക്കും
6. ക്ലാസിൽ ഒരു കുട്ടി അധ്യാപകരെ അറിയാതെ അനാവശ്യമായ രീതിയിൽ മൊബൈൽ ഫോൺ ഉപയോഗിക്കുന്നത് കണ്ടാൽ ഞാൻ
- A. അവനൊരു പ്രശ്നമാകേണ്ട എന്നുകരുതി ആരെയും അറിയിക്കില്ല.
 - B. അധ്യാപകരെ അറിയിക്കും
 - C. അധ്യാപകരറിയാതെ കൊണ്ടുനടക്കാൻ സുഹൃത്തിനെ സഹായിക്കും
 - D. സഹപാഠികളെ അറിയിക്കും
7. ക്ലാസിൽ കയറാതെ പുറത്തു കറങ്ങി നടക്കുന്ന എന്റെ സഹപാഠിയെ കണ്ടാൽ
- A. സഹപാഠിയുടെ കൂടെ സമയം ചെലവഴിക്കും
 - B. അവനെ ശ്രദ്ധിക്കാതിരിക്കും
 - C. കാരണം തിരക്കും
 - D. അധ്യാപകനെ അറിയിക്കാൻ ശ്രമിക്കും
8. നിങ്ങൾ ഭക്ഷണം കഴിക്കാനായി ഹോട്ടലിൽ കയറിയപ്പോൾ 14 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള ഒരു കുട്ടി അവിടെ ജോലി ചെയ്യുന്നത് കണ്ടാൽ

- A. ജീവിക്കാൻ വേണ്ടിയല്ലേ എന്നുകരുതി മിണ്ടാതിരിക്കും
 - B. ചൈൽഡ് ലൈനിൽ അറിയിക്കും
 - C. ബാലവേല തെറ്റാണെന്ന് ഹോട്ടൽ അധികാരികളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തും
 - D. അവിടെ നിന്നും ഭക്ഷണം കഴിച്ച് ഇറങ്ങി പോരും
9. നിങ്ങളുടെ സഹപാഠി പരീക്ഷക്ക് കോപ്പിയടിക്കുന്നത് കണ്ടാൽ
- A. അദ്ധ്യാപകൻ അറിയാതെ കോപ്പിയടിക്കാൻ സഹായിക്കും
 - B. ഇനി ഇത് തുടരരുത് എന്ന് അവനോട് പറയും
 - C. ഞാനും അവനോടു ഉത്തരങ്ങൾ ചോദിക്കും
 - D. സുഹൃത്ത് ആയതിനാൽ അവന് ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
10. നിങ്ങൾ യാത്ര ചെയ്യുന്ന ബസ്സിലെ പുതിയ കണ്ടക്ടർ കുട്ടികളോടുള്ള ദേഷ്യം കാരണം വിദ്യാർത്ഥികളെ കയറ്റാതെ പോയെങ്കിൽ
- A. അവരെ ചീത്ത വിളിക്കും
 - B. പോലീസിനെ അറിയിക്കും
 - C. കണ്ടക്ടറെ കൈകാര്യം ചെയ്യും
 - D. ഒന്നും പ്രതികരിക്കില്ല
11. ഞാൻ ബസ്സിന് കാത്തുനിൽക്കുമ്പോൾ എന്റെ അടുത്തുനിന്ന് ഒരാൾ പുകവലിക്കുന്നെങ്കിൽ
- A. പൊതുസ്ഥലത്ത് നിന്നും പുകവലിക്കരുതെന്ന് പറയും
 - B. അത് സഹിച്ച് അവിടെത്തന്നെ നിൽക്കും
 - C. അവിടെ നിന്നും മാറി നിൽക്കും.
 - D. അയാളോട് ദേഷ്യപ്പെടും
12. നിങ്ങൾ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ റേഷൻ കടയിൽ പോയപ്പോൾ തിരക്കുകാരണം നീണ്ട വരിയുടെ അവസാനം നിൽക്കേണ്ടി വന്നാൽ
- A. എങ്ങനെയെങ്കിലും മുന്നിലെത്താൻ ശ്രമിക്കും
 - B. ശാന്തമായി ക്യൂവിൽ നിന്ന് സാധനങ്ങൾ വാങ്ങിക്കും
 - C. മറ്റുള്ളവരോട് സംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും
 - D. സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ പറഞ്ഞയച്ച അമ്മയെ പഴിച്ചുകൊണ്ട് ക്യൂവിൽ നിൽക്കും
13. നിങ്ങൾ അത്യാവശ്യമായി ഒരു സ്ഥലത്തേക്ക് പോകുമ്പോൾ ഗതാഗതക്കുരുക്കിൽ പെട്ടാൽ
- A. തടസ്സം നീക്കി കിട്ടാൻ ബഹുമുണ്ടാക്കി കൊണ്ടിരിക്കും
 - B. ഗതാഗതക്കുരുക്ക് തീരുന്നതുവരെ കാത്തിരിക്കും
 - C. മറ്റുള്ളവരോട് പ്രശ്നം തിരക്കി അത് പരിഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കും

- D. പോലീസിനെ വിളിച്ചു വിവരമറിയിക്കും
14. നിങ്ങൾ ബസ്സിൽ യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ യാത്രയ്ക്കിടയിൽ കഴിച്ച ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ, വെള്ളം എന്നിവയുടെ വേസ്റ്റ്
 - A. പുറത്തേക്കു വലിച്ചെറിയും
 - B. കൊണ്ടുനടക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ടാകും എന്നതിനാൽ ബസ്സിൽ തന്നെ നിക്ഷേപിക്കും
 - C. കവറിലാക്കി കയ്യിൽ കരുതി ഇറങ്ങിയശേഷം പുറത്തേക്ക് കളയും
 - D. വണ്ടിയിൽ നിന്നും ഇറങ്ങിയശേഷം വേസ്റ്റ് ബോക്സിൽ നിക്ഷേപിക്കും
 15. നിങ്ങൾ വരാൻ പോകുന്ന മോഡൽ എക്സാമിന് വേണ്ടി തയ്യാറെടുക്കുമ്പോൾ നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തുക്കൾ നിങ്ങളുടെ പഠനത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നുവെങ്കിൽ
 - A. അവരോട് ദേഷ്യപ്പെട്ട് മാറിയിരിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടും
 - B. അവിടുന്ന് ദേഷ്യപ്പെട്ട് എഴുന്നേറ്റ് പോകും
 - C. അവർക്ക് ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
 - D. അവരെയും തന്റെ പഠനത്തിൽ പങ്കാളിയാക്കാൻ ശ്രമിക്കും
 16. നിങ്ങൾ നടന്നു പോകുമ്പോൾ ഒരു വ്യക്തി പൊതു ജലാശയത്തിലേക്ക് മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്നത് കണ്ടാൽ
 - A. നിങ്ങൾ അത് തടയാൻ ശ്രമിക്കും
 - B. അയാളെ ബോധവൽക്കരിക്കും
 - C. അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതെ പോകും
 - D. അധികാരികളെ അറിയിക്കും
 17. നിങ്ങളുടെ സ്കൂളിൽ ഒരു അതിഥി വരുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഇന്ന് വൈകുന്നേരം സ്കൂൾ പരിസര ശുചീകരണം ഉണ്ടാകുമെന്ന് അധ്യാപകൻ അറിയിച്ചാൽ
 - A. എന്തെങ്കിലും കാരണങ്ങൾ പറഞ്ഞു ഒഴിഞ്ഞു മാറും
 - B. എല്ലാവരുടെയും കൂടെ അതിൽ പങ്കുചേരും
 - C. ഞാൻ ഒരാൾ പങ്കെടുത്തില്ലെങ്കിലും പ്രശ്നമില്ല എന്നതിനാൽ ഞാൻ വീട്ടിൽ പോകും
 - D. വൈകുന്നേരം സുഹൃത്തുക്കളുടെ കൂടെ പുറത്തുപോകും
 18. പൊതുസ്ഥലത്ത് ആരെങ്കിലും തുപ്പുകയോ മൂത്രമൊഴിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് കണ്ടാൽ ഞാൻ
 - A. ശ്രദ്ധിക്കാത്ത രീതിയിൽ നടന്നുപോകും
 - B. അവരോട് ദേഷ്യപ്പെടും
 - C. അവരെ ബോധവൽക്കരിക്കും
 - D. ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളെ അറിയിക്കും

19. റോഡിലൂടെ പോകുമ്പോൾ 500 രൂപ കളഞ്ഞു കിട്ടിയാൽ ഞാൻ
 - A. അത് എടുക്കാതെ നടന്നു പോകും
 - B. ഉടമസ്ഥനെ കണ്ടെത്താൻ ശ്രമിക്കും
 - C. മറ്റാരും കാണാതെ കീഴയിൽ ആക്കും
 - D. എനിക്കിഷ്ടപ്പെട്ട സാധനങ്ങൾ വാങ്ങും
20. ധൂതിപ്പെട്ട് പരീക്ഷക്ക് വേണ്ടി പോകുന്നതിനിടയിൽ ഒരു അപകടം കണ്ടാൽ ഞാൻ
 - A. പരീക്ഷ എന്ന നിലക്ക് പെട്ടെന്ന് സ്കൂളിലേക്ക് പോകും
 - B. രക്ഷാപ്രവർത്തനത്തിന് വേണ്ടി പരീക്ഷ മാറ്റിവെക്കും
 - C. രക്ഷാപ്രവർത്തനത്തിന് ഉള്ള സജ്ജീകരണങ്ങൾ ഒരുക്കും
 - D. തനിക്ക് അറിയാവുന്ന ആളാണെങ്കിൽ രക്ഷിക്കാൻ ശ്രമിക്കും
21. പാലിയേറ്റീവ് കെയറിന് വേണ്ടി പിരിവ് നടത്തുന്നതിന് നിങ്ങളോട് പങ്കുചേരാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ
 - A. കറേ വീട് കയറിയിറങ്ങണം എന്ന മടി കാരണം പോകില്ല
 - B. മറ്റൊരാളിലും ആവശ്യമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു പിന്മാറും
 - C. അവരുടെ കൂടെ പ്രവർത്തിക്കും
 - D. സുഹൃത്തിനെ ഏൽപ്പിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടും
22. നിങ്ങൾ സുഹൃത്തുമായി ഫുൾ ചാർജ് കൊടുത്ത് ബസ്സിൽ യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾ പ്രായമായ ആളുകൾ ബസ്സിൽ കയറിയാൽ
 - A. ഫുൾ ചാർജ് കൊടുത്ത് കയറിയത് കൊണ്ട് എഴുന്നേറ്റ് കൊടുക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല
 - B. സുഹൃത്തിനോട് എഴുന്നേറ്റ് കൊടുക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടും
 - C. സ്വയം എഴുന്നേറ്റു കൊടുക്കും
 - D. മറ്റൊരാളിലും എഴുന്നേറ്റു കൊടുത്തോളും എന്ന് കരുതും
23. നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്ത് മറ്റൊരാളുമായി വഴക്ക് കൂടുന്നത് കണ്ടാൽ
 - A. സുഹൃത്ത് ആ പ്രശ്നത്തിൽ ഉള്ളതുകൊണ്ട് മാത്രം അവന്റെ ഭാഗം ചേർന്ന് അതിൽ ഇടപെടും
 - B. അത് തനിക്കൊരു പ്രശ്നമാകും എന്ന് കരുതി അതിൽ നിന്നും ഒഴിഞ്ഞു മാറും
 - C. അതിൽ ഇടപെട്ട് പ്രശ്നം ഒത്തുതീർപ്പാക്കാൻ ശ്രമിക്കും
 - D. മറ്റൊരാളിലും പരിഹരിക്കട്ടെ എന്ന് കരുതി മാറി നിൽക്കും
24. നിങ്ങളുടെ അധ്യാപകൻ നിങ്ങളുടെ സഹപാഠിയെ ചെയ്യാത്ത തെറ്റിന്റെ പേരിൽ ചീത്ത പറഞ്ഞു. അതുകൊണ്ട് അവൻ അധ്യാപകന്റെ കാനിന്റെ ചില്ല് തകർത്തു എങ്കിൽ ഞാൻ
 - A. തെറ്റ് ചെയ്യാതെ ശകാരിച്ചതിന് അവന്റെ ഭാഗം ചേരും
 - B. അധ്യാപകന്റെ അടുത്തു പോയി നിരപരാധിത്വം അറിയിക്കാൻ പറയും

- C. ഒന്നും പ്രതികരിക്കില്ല
- D. അധ്യാപകൻ ആയതുകൊണ്ട് എന്തു പറഞ്ഞാലും അംഗീകരിക്കണം എന്നു പറയും
25. വീട്ടിലെ പ്ലാസ്റ്റിക് മറ്റു മാലിന്യങ്ങൾ ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി ഞാൻ
- A. അത് കത്തിച്ചു കളയും
- B. ഹരിത കർമ്മ സേനയ്ക്ക് നൽകും
- C. പുറത്തേക്ക് വലിച്ചെറിയും
- D. അയല്പക്കത്തേക്ക് വലിച്ചെറിയും
26. പൊതു ടാപ്പിൽ നിന്നും വെള്ളം പാഴായി പോകുന്നത് കണ്ടാൽ ഞാൻ
- A. അധികാരികളെ അറിയിക്കും
- B. ജലം പാഴാകുന്നത് തടയാൻ ശ്രമിക്കും
- C. പൊതു ടാപ്പ് അടക്കുന്നത് എന്റെ ഉത്തരവാദിത്തമല്ല
- D. ആരെയും അറിയിക്കാൻ ശ്രമിക്കില്ല
27. മാർക്കറ്റിലേക്ക് സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ പോകുമ്പോൾ ഞാൻ
- A. തുണിസഞ്ചി കൊണ്ടുപോകും
- B. അവിടുന്ന് ലഭിക്കുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് കവറിൽ കൊണ്ടുവരും
- C. ഒന്നും കയ്യിൽ കരുതിയില്ല
- D. പ്ലാസ്റ്റിക് കവർ കൊണ്ടുപോകും
28. സ്കൂളിൽ നിന്നും പ്രകൃതി സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കാൻ അധ്യാപകൻ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ ഞാൻ
- A. അധ്യാപകൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു എന്നുള്ളത് കൊണ്ട് അതിൽ പങ്കുചേരും
- B. മറ്റെന്തെങ്കിലും കാരണം പറഞ്ഞ് ഒഴിഞ്ഞു മാറ്റും
- C. അധ്യാപകന്റെ വാക്കിന് ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
- D. ഇഷ്ടത്തോടെ അത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാകും
29. യാത്രയ്ക്കിടയിൽ നിങ്ങൾക്ക് പൊതു ടോയ്ലറ്റ് ഉപയോഗിക്കേണ്ടി വന്നു .ഉപയോഗത്തിന് ശേഷം
- A. വൃത്തിയാക്കി എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തും
- B. പൊതു ടോയ്ലറ്റ് ആയതിനാൽ ഞാൻ വൃത്തിയാക്കേണ്ടതില്ല
- C. അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധിക്കാറില്ല
- D. അതിന് വൃത്തിയാക്കാൻ നിയമിക്കപ്പെട്ടവർ വൃത്തിയാക്കട്ടെ എന്ന് കരുതും
30. നിങ്ങൾ ഒരു ചരിത്ര മ്യൂസിയം സന്ദർശിക്കുന്ന സമയത്ത് മറ്റുള്ള സന്ദർശകർ ഓരോ വസ്തുക്കളും തൊട്ടു നോക്കുന്നത് നിങ്ങൾ കാണുന്നുവെങ്കിൽ
- A. ഞാനും അത് തൊട്ടുനോക്കും

- B. അവരെ വിലക്കും
 - C. അവരെ ശ്രദ്ധിക്കാതിരിക്കും
 - D. അവിടെയുള്ള അധികാരികളെ അറിയിക്കും
31. സ്കൂളിന്റെ ഭാഗമായിട്ടുള്ള കൃഷിത്തോട്ടം മോശം അവസ്ഥയിൽ കണ്ടാൽ
- A. സുഹൃത്തുക്കളോടൊപ്പം ചേർന്ന് അത് നവീകരിക്കും
 - B. ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ട സ്കൂൾ അധികാരികളെ വിവരമറിയിക്കും
 - C. സ്വയം ആ കൃഷിത്തോട്ടം നവീകരിക്കും
 - D. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
32. ക്ലാസ്സ് കഴിഞ്ഞ് വീട്ടിൽ എത്തിയാലുടൻ എന്റെ വസ്തുക്കൾ ഞാൻ
- A. മാതാവിനെ ഏൽപ്പിക്കും
 - B. ഞാൻ തന്നെ അലക്കിയിടും
 - C. സഹോദരങ്ങളെ ഏൽപ്പിക്കും
 - D. ശ്രദ്ധിക്കാതെ മറ്റൊരിടം കിട്ടിയിട്ടുള്ളതെങ്കിലും ഇടും
33. ക്ലാസിൽ നിന്ന് ഞാൻ ഭക്ഷണം കഴിച്ച ശേഷം
- A. അടുപ്പം വെച്ച് വീട്ടിൽ കൊണ്ടുപോകും
 - B. അപ്പോൾ തന്നെ കഴുകിയെടുത്ത് വയ്ക്കും
 - C. വീട്ടിൽ എത്തിയതിനു ശേഷം മാതാവിനെ/ പിതാവിനെ ഏൽപ്പിക്കും
 - D. തൊട്ടടുത്ത ദിവസം വൃത്തിയാക്കും
34. സ്ത്രീകൾക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങളെ കുറിച്ച് സ്കൂളിൽ നടക്കുന്ന ചർച്ചയിൽ നിങ്ങളോട് പെട്ടെന്ന് സംസാരിക്കുവാൻ വേണ്ടി അദ്ധ്യാപകൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ
- A. അദ്ധ്യാപകൻ പറഞ്ഞതിനാൽ ഇഷ്ടമില്ലെങ്കിലും അത് ചെയ്യും
 - B. എന്തെങ്കിലും കാരണം പറഞ്ഞ് ഒഴിഞ്ഞു മാറും
 - C. സുഹൃത്തിനെ ഏൽപ്പിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടും
 - D. ഉത്തരവാദിത്വത്തോട് കൂടി ഏറ്റെടുക്കും
35. നിങ്ങൾ വിഷമിച്ചിരിക്കുന്ന സമയത്ത് മറ്റൊരാൾ നിങ്ങളോട് എന്തെങ്കിലും സഹായം ചോദിച്ചു വന്നാൽ
- A. അവരോട് ദേഷ്യപ്പെടും
 - B. ശ്രദ്ധ കൊടുക്കാതിരിക്കും
 - C. സഹായിക്കാൻ പറ്റിയില്ലെങ്കിലും കേൾക്കാൻ ശ്രമിക്കും
 - D. സ്വന്തം മാനസികാവസ്ഥ മനസ്സിലാക്കിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കും
36. എന്റെ വീട്ടിലെ രണ്ട് അംഗങ്ങൾ തമ്മിൽ അയൽ വീട്ടുകാരെ കുറ്റം പറയുന്നത് എന്റെ

ശ്രദ്ധയിൽ പെട്ടാൽ ഞാൻ

- A. അവിടെ നിന്നും ഒഴിഞ്ഞു മാറ്റം
 - B. മറ്റുള്ളവരെ കുറ്റം പറയുന്നത് തെറ്റാണെന്ന് അവരോട് പറയും
 - C. വീട്ടുകാരെ അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ട് അവരുടെ കൂടെ ചേർന്ന് സംസാരിക്കും
 - D. വീട്ടുകാരായതിനാൽ എതിർക്കാൻ പോകില്ല
37. പരീക്ഷാ റിസൽട്ട് വന്നതിനുശേഷം നിങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കൾ നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തിനെ കൂട്ടി പുകഴ്ത്തി സംസാരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ
- A. അവരോട് ദേഷ്യപ്പെടും
 - B. കേട്ടില്ലെന്നു നടിക്കും
 - C. അതിനെ അംഗീകരിക്കും
 - D. അവിടെ നിന്നും മാറി നിൽക്കും
38. നിങ്ങളുടെ സ്കൂളിൽ തികച്ചാൽ 10 മുതൽ 11 മണിക്ക് വരെ ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ് നടക്കുകയാണെന്ന് അധ്യാപകൻ അറിയിച്ചിരുന്നു. എങ്കിൽ ഞാൻ
- A. കൃത്യസമയത്ത് എത്താൻ ശ്രമിക്കും
 - B. ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ് ആയതിനാൽ സമയത്തിന് എത്തണം എന്ന് നിർബന്ധമില്ല
 - C. അന്നേ ദിവസം വരാതിരിക്കും
 - D. ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ് ഇഷ്ടമില്ലാത്തതിനാൽ അത് കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം ക്ലാസിൽ പ്രവേശിക്കും

APPENDIX. IV
FAROOK TRAINING COLLEGE CALICUT
CIVIC SENSE INVETORY
(Final – English Version)

Dr. Afeef Tharavattath
Supervising Teacher

Suman Busthana CK
M.Ed. Student

Personal information:

Name :

School name :

Gender: Male ☐ Female ☐

Stream : Science ☐ Commerce ☐
Humanities ☐

NSS ☐ non-NSS ☐

Instructions:

The statements below are about your social interactions. There are four responses for each statement, from 1 to 38. Please read each statement carefully and respond truthfully about yourself. All information will be used solely for research purposes and will be kept completely confidential."

1. "If you go to watch a movie with a friend and the national anthem is played in between,
 - A. You won't stand up because no one else is standing up/you don't feel like it.
 - B. You will stand up with respect.
 - C. You don't need to stand up when the national anthem is played in the movie theatre.
 - D. You will continue talking with your friends."
2. "If a classmate speaks ill of a particular religious group during a classroom discussion on the importance of freedom of opinion, religious freedom, and constitutional values,
 - A. You will remain silent and withdraw from the discussion.
 - B. You will explain constitutional values to your friend and clarify their misconceptions.
 - C. You will engage in a debate with your classmate.
 - D. You will ignore such comments and not pay attention to them."

3. "If, after studying, you got a job in a company in your country, but later got a better-paying job offer abroad,
 - A. You will go abroad because you are interested in going there.
 - B. You will continue to work in your home country.
 - C. You will decide based on your family's interests.
 - D. You will choose the foreign job because of the higher salary."
4. "If you're going to a nearby place with a friend on a bike,
 - A. I will wear a helmet because I have one.
 - B. I won't bring a helmet.
 - C. I will wear a helmet.
 - D. I will bring a helmet but won't wear it."
5. "If you see a minor neighbour taking a bike and riding it away,
 - A. I will enlighten him (about the potential dangers).
 - B. I will pretend I didn't see it.
 - C. I will inform the police.
 - D. I will inform his parents."
6. "If you see a child inappropriately using a mobile phone in class without the teacher's knowledge,
 - A. I won't tell anyone, thinking it's not a big deal.
 - B. I will inform the teacher.
 - C. I will help my friend without the teacher's knowledge.
 - D. I will tell my classmates."
7. "If you see your classmate wandering outside the classroom instead of attending class,
 - A. I will spend time with my classmate.
 - B. I will ignore him.
 - C. I will ask him the reason.
 - D. I will try to inform the teacher."
8. "If you see a child below 14 years working in a hotel where you went to eat,
 - A. I will ignore it thinking it's not my concern.
 - B. I will inform the Child Line.
 - C. I will convince the hotel authorities that child labour is wrong.
 - D. I will eat and leave the place without doing anything."
9. "If you see your classmate cheating during an exam,
 - A. I will help them cheat without the teacher's knowledge.
 - B. I will tell them not to continue cheating.
 - C. I will also ask them for answers.
 - D. I won't pay attention since they are my friend."
10. "If the new bus conductor doesn't allow students to board the bus due to a grudge against children,
 - A. I will scold them.
 - B. I will inform the police.

- C. I will handle the conductor.
 - D. I won't react at all."
11. "If someone is smoking next to me while I'm waiting for the bus,
- A. I will tell them not to smoke in public.
 - B. I will tolerate it and stand there.
 - C. I will move away from them.
 - D. I will get angry with them."
12. "If you have to stand in a long queue to buy essentials at a ration shop due to a crowd,
- A. I will try to somehow get to the front of the queue.
 - B. I will patiently wait in the queue and buy the essentials.
 - C. I will chat with others in the queue.
 - D. I will scold my mother who sent me to buy the essentials."
13. "If you get stuck in a traffic jam while going to an urgent destination,
- A. I will honk continuously and try to force my way through.
 - B. I will wait patiently until the traffic clears.
 - C. I will try to find an alternative solution with the help of others.
 - D. I will call the police and inform them about the situation."
14. When traveling by bus, what do you do with the waste like food packaging, water bottles, etc., generated during the journey?
- A. Throw them out of the window.
 - B. Since it's difficult to carry them, I will leave them in the bus.
 - C. I will collect them in a bag and dispose of them outside after getting off the bus.
 - D. After getting off the bus, I will deposit them in the waste box.
15. When you're preparing for an upcoming exam and your friends are distracting you from your studies,
- A. I will get angry with them and ask them to leave me alone.
 - B. I will get annoyed and leave the place.
 - C. I will ignore them and continue studying.
 - D. I will try to involve them in my studies as well.
16. If you see someone polluting a public water source while you're walking,
- A. You will try to stop them.
 - B. You will raise awareness about the issue to them.
 - C. You will ignore it and keep walking.
 - D. You will inform the authorities.
17. If the teacher announces that there will be a school cleaning program in the evening as part of a guest's visit to your school,
- A. I will make up some excuses and avoid it.
 - B. I will participate in it along with everyone else.
 - C. I won't participate, but I don't think it's a problem, so I'll go home.
 - D. I will go out with my friends in the evening.
18. If you see someone littering or urinating in a public place,

- A. I will ignore it and walk away.
 - B. I will get angry with them.
 - C. I will raise awareness about the issue to them.
 - D. I will inform the relevant authorities.
19. If you find a 500 rupee note while walking on the road,
- A. I will leave it and keep walking.
 - B. I will try to find the owner.
 - C. If no one is looking, I will put it in my pocket.
 - D. I will use it to buy something I like.
20. If I witness an accident while rushing to an exam,
- A. I will prioritize the exam and go to school.
 - B. I will postpone the exam and help with the rescue efforts.
 - C. I will prepare the necessary equipment for rescue efforts.
 - D. If I know the person involved, I will try to rescue them.
21. If someone asks you to participate in a charity event for palliative care,
- A. I will not go due to the fear of seeing suffering patients.
 - B. I will excuse myself by saying I have something else to do.
 - C. I will participate and work with them.
 - D. I will ask them to assign a friend to accompany me.
22. When you're traveling by bus with your friend and elderly people get on,
- A. I won't give up my seat because I paid full fare.
 - B. I will ask my friend to give up their seat.
 - C. I will voluntarily give up my seat.
 - D. I will think someone else will give up their seat.
23. If you see your friend arguing with someone else,
- A. You will take your friend's side and intervene in the argument.
 - B. You will think it's not your problem and stay out of it.
 - C. You will try to mediate and resolve the issue.
 - D. You will think someone else will handle it and stay out of it.
24. If your teacher wrongly accuses your classmate of doing something wrong, and your classmate gets angry and breaks your teacher's car windshield,
- A. I will support my classmate because they were wrongly accused.
 - B. I will go to the teacher and explain my classmate's innocence.
 - C. I won't do anything.
 - D. I will agree with the teacher no matter what they say.
25. To dispose of plastic waste at home, I will:
- A. Burn it.
 - B. Give it to the Green Army (a program for proper waste disposal).
 - C. Throw it outside.
 - D. Throw it into the neighbour's yard.
26. If you see water wasting from a public tap,
- A. I will inform the authorities.

- B. I will try to stop the waste by closing the tap.
 - C. It's not my responsibility to shut off the public tap.
 - D. I won't try to inform anyone.
27. When going to the market to buy things, I will:
- A. Bring a cloth bag.
 - B. Bring the plastic cover they provide.
 - C. Not bring anything.
 - D. Bring a plastic cover.
28. If the teacher asks me to participate in environmental conservation activities at school,
- A. I will participate because the teacher asked me to.
 - B. I will excuse myself by giving some other reason.
 - C. I will ignore the teacher's request.
 - D. I will enthusiastically participate in such activities.
29. After using a public toilet during a journey, I will:
- A. Make sure to clean it afterwards.
 - B. I don't need to clean it since it's a public toilet.
 - C. I don't pay attention to such things.
 - D. I think someone else will clean it, so I don't need to.
30. If you see other visitors touching exhibits in a history museum,
- A. I will also touch them.
 - B. I will warn them.
 - C. I will ignore them.
 - D. I will inform the museum authorities.
31. If you see the school garden in a bad condition,
- A. I will join my friends to renovate it.
 - B. I will inform the school authorities about it.
 - C. I will renovate the garden myself.
 - D. I will not pay attention to such things.
32. As soon as I reach home after class,
- A. I will give my clothes to my mother.
 - B. I will wash them myself.
 - C. I will give them to my siblings.
 - D. I will carelessly throw them somewhere.
33. After I finish eating in class,
- A. I will take the leftovers home and store them.
 - B. I will wash and put away the dishes immediately.
 - C. I will give the dishes to my mother/father after reaching home.
 - D. I will clean them the next day.
34. If the teacher asks me to speak in a school discussion about violence against women,
- A. I will do it even if I don't want to, because the teacher said so.

- B. I will excuse myself by giving some reason.
 - C. I will ask my friend to do it instead.
 - D. I will take responsibility and do it with enthusiasm.
35. When you are in a bad mood and someone comes to ask you for help,
- A. I will get angry with them.
 - B. I will ignore them.
 - C. I will try to listen to them, even if I can't help.
 - D. I will try to explain my own emotional state to them.
36. If I notice two members of my household blaming the neighbour's,
- A. I will stay away from there.
 - B. I will tell them that blaming others is wrong.
 - C. I will join them and speak negatively about the neighbours too.
 - D. I won't oppose them because they are family members.
37. After the exam results are out, your parents are praising your friend and talking about them,
- A. I will get angry with them.
 - B. I will pretend I didn't hear it.
 - C. I will accept it (and feel happy for my friend).
 - D. I will leave the place.
38. The teacher has informed you that there will be an awareness class in your school on Thursday from 10 to 11 am.
- A. I will try to arrive on time.
 - B. Since it's an awareness class, I don't need to arrive on time.
 - C. I won't come to school that day.
 - D. I don't like awareness classes, so I will join the class after it's over.

APPENDIX V

FAROOK TRAINING COLLEGE

LIST OF SCHOOLS VISITED IN MALAPPURAM DISTRICT

- S.S.H.S.S. MOORKANAD
- G.H.S.S KAVANOOR
- G.S.H.M.H.S.S EDAVANNA
- V.H.M.H.S.S MORAYOOR
- G.H.S.S. KUZHIMANNA
- G.H.S.S. VAZHAKAD
- S.N.M.H.S.S PARAPPANGADI
- G.H.S.S THIROORANGADI
- KUTTOOR NORTH PARAPPANGADI
- G.B.H.S.S TIRUR
- J.M.H.S.S TIRUR
- G.V.H.S.S PARAVANNA